GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

VERPACHTING.

Door den COMMISSARIS DES KONINGS in de PROVINCIE *GRONINGEN*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN VAN DE GEDEPUTEERDE STATEN, zal, in een der Vertrekken van het Provinciehuis te *Groningen*, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar worden verpacht:

Op MAANDAG den 6den Februarij 1854, des voormiddags te *elf* uur:

1. De Ontvangst der Tolgelden op den Weg van *Middelstum* naar de *Loppersummer klapbrug*, voor den tijd van *zes* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1860, op hetzelfde uur, als:
   a. De Tol nabij *Middelstum*.
   b. De Tol nabij de *Loppersummer klapbrug*, — ieder Tol met de daarbij behoorende Woning en Gronden.
2. Idem op den Weg van *Groningen* naar *Ulrum*, voor den tijd van *drie* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1857, op hetzelfde uur, als:
   a. De Tol te *Zuidwolde*, aan de twee Tolboomen wederzijds de brug aldaar, met Regt van Visscherij in het Kanaal van *Groningen* tot *Noorder Hoogebrug*.
   b. De Tol te *Onderdendam*, — ieder Tol met de daarbij behoorende Woning en Gronden.
3. Idem op den Weg van *Groningen* naar de *Zoutkamp*, voor den tijd van *twee* jaren, ingaande den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1856, op hetzelfde uur, als:
   a. De Tol te *Mensingeweer*.
   b. De Tol tusschen *Wehe* en *Leens*.
   c. De Tol tusschen *Ulrum* en *Zoutkamp*, — ieder Tol met de daarbij behoorende of te bouwen Woning en Gronden.
4. Idem op den Weg van *Onderdendam* naar *Uithuizen* en wel aan den Tolboom nabij de grens van *Uithuizen*, met de daarbij te bouwen Woning en bijbehoorenden Grond, voor den tijd als voren.
5. Idem op den Weg van *Winschoten* naar de *Morige*, voor den tijd als voren, als:
   a. De Tol bij den Turfweg.
   b. De Tol te *Morige*, — ieder Tol met de daarbij behoorende of te bouwen Woning en Gronden.

Op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des voormiddags te *elf* uur:

6. De Ontvangst der Tolgelden op den Weg van *Groningen* naar *Stroobos*, voor den tijd van *drie* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1857, op hetzelfde uur, als:
   a. De Tol no. 1, bij *Hoogkerk*, met de daarbij behoorende Woning.
   b. De Tol no. 2, te *Oostwold*, tusschen de *Zuidwenning* en de *Oostwolder klap*, 93 ellen ten Westen den vroegeren mijlpaal no. 15, waarbij geene Provinciale Woning bestaat.
   c. De Tol no. 3, bij de *Briltil*, met de daarbij behoorende Woning.
   d. De Tol no. 4, bij het Verlaat *de Gaarheuken*, 78 ellen ten oosten den mijlpaal no. 40, waarbij geene Provinciale Woning bestaat.
   e. De Tol no. 5, bij *Stroobos*, met de daarbij behoorende Woning.
7. Idem der Passagegelden door het Verlaat en de Ophaalbrug bij de *Gaarkeuken*, gelegen in en over het Kanaal van *Groningen* naar *Stroobos*, met de daarbij behoorende Woning, voor den tijd als voren.
8. Idem, door het Verlaat te *Stroobos*, gelegen in het Kanaal van *Groningen* naar *Stroobos*, waarbij geen Provinciale Woning bestaat, voor den tijd als voren.
9. Idem der Tolgelden aan den Tolboom op den weg van *Enumatil* tot de *Zandheogte*, met de daarbij behoorende Woning en Gronden, voor den tijd als voren.
10. Idem op den Grindweg van *Appingedam* naar *Noordbroek*, en wel aan den Tol te *Schildwolde*, tusschen den Meenteweg van *Schildwolde* en den Meenteweg van *Slochteren*, waarbij geene Provinciale Woning bestaat, voor den tijd als voren.
11. Idem der Passagegelden door de Klapbrug over het kanaal van *Groningen* naar *Ulrum*, te *Bedum*, waarbij geen Provinciale Woning bestaat, voor den tijd van *zes* jaren, ingaande den 1sten Mei 1854, des nachts te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1860, des middags te 12 uur.
12. Idem door de Klapbrug over het Kanaal *de Rensel*, bij het Duikelverlaat, nabij de *Winschoterzijl*, waarbij geene Provinciale Woning bestaat, voor den tijd van *vijf jaren en acht maanden*, ingaande den 1sten September 1854, des nachts te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1860, des middags te 12 uur; zullende echter de *acht maanden*, wat de pachtsom aangaat, voor een vol jaar worden gerekend.

De voorschreven Verpachtingen zullen geschieden als volgt: no. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 bij inzetting en opbod, aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht, en no. 11 en 12 *bij enkele inschrijving voor de jaarlijksche som*, — zullende de Verpachting van *het Verlaat der Gaarheuken en den Tol no.* 4 *op den weg naar Stroobos* geschieden eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen gevoegd, en even zoo *het Verlaat te Stroobos en de Tol no.* 5 *op voorschr. weg.*

De voorwaarden, waarnaar deze Verpachtingen zullen plaats hebben, zullen ter lezing liggen in het Provinciehuis, bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste distrikt; voorts nog te *Groningen* in den *Doelen*, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; PLAAT in het *Blaauwe Paard* en MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, VISSERS in de *Zon* en J. A. HEIKENS in de *Zwaan*, de wedw. N. DE MULDER in het *Wapen van Amsterdam*, de wedw. RASKER op den Hoek van het *Ameland*, in de *Stads Herberg* en in de *Slingerij* buiten de Apoort, R. R. ELEMA in de *Altena* en TER SPILL buiten het Kleine Poortje; en wijders de Voorwaarden hiervoren vermeld:

Onder no. 1	in de	Gemeenteh. te *Middelstum* en *Loppersum*.
„ no. 2	„	het Gemeentehuis te *Bedum*, in het Zijlvesterhuis te *Onderdendam* en in het Tolhuis te *Zuidwolde*.
„ no. 3	„	de Gemeentehuizen te *Leens* en *Ulrum*.
„ no. 4	„	het Gemeentehuis te *Uithuizen*.
„ no. 5 en 12	„	het Gemeentehuis te *Winschoten*.
„ no. 6	„	de Gemeentehuizen te *Hoogkerk*, *Leek*, *Zuidhorn*, *Grijpskerk* en *Grootegast*.
„ no. 7	„	het Gemeentehuis te *Grijpskerk*.
„ no. 8 en 9	„	„ „ *Grootegast*.
„ no. 10	„	„ „ *Slochteren*.
„ no. 11	„	„ „ *Bedum*.

Zullende vóór de Verpachting de vereischte inlichtingen bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen* te bekomen zijn.

GRONINGEN, 16 Januarij 1854.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* notificeert den Ingezetenen dezer Gemeente, dat de bij dispositie van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, van den 23sten Januarij 1854, no. 13a, executoir verklaarde KOHIEREN van de GRONDBELASTING op de GEBOUWDE, alsmede op de ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN, over den jare 1854, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering zijn overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Wordende den Belastingschuldigen bij deze verwittigd, dat de Reclames, welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, binnen drie maanden na de afkondiging dezer, en alzoo vóór den 30sten April aanstaande, zullen moeten worden ingediend bij den Controleur van de Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer H. TUINHOUT te *Groningen*; kunnende op geene Reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd worden ingeleverd.

En zal deze op heden op de gewone wijze en plaatsen worden gepubliceerd en geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 30 Januarij 1854.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Volgens de berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer, zou het Engelsche oorlogschip [illegible] de Russische vlootafdeeling ontmoet en haar aangezegd hebben, zich op dertig Engelsche mijlen afstands van de Turksche kunst te houden. De Fransche gezant, generaal *Baraguay d'Hilliers*, zal den Sultan op zijne reis naar Adrianopel vergezellen.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 16den Januarij, heeft de vereenigde Fransch-Engelsche vloot koers gezet naar Varna. De Russische vloot bevindt zich bij Kaffa. Het gerucht is verspreid, dat op het tooneel des oorlogs in Azië nieuwe krijgsbedrijven hebben plaats gehad, en dat Kars door de Russen is ingenomen.

De telegraaf heeft berigt uit Weenen overgebragt, houdende dat aldaar depêches uit Petersburg zijn ontvangen, waarin voorkomt, dat de Russische regering verklaart, het verschijnen van de vereenigde vloten in de Zwarte zee nog niet te beschouwen als eene gebeurtenis, welke eene oorlogsverklaring zoude wettigen; immers indien aan de bevelhebbers mogt zijn voorgeschreven, om zoowel Rusland als Turkije op eenen volmaakt eenparigen voet te behandelen, — en dat de Russische regering eene bepaalde verklaring van de betrokkene mogendheden te dien aanzien verlangde. Volgens dit berigt, vleidde men zich te Weenen, dat het antwoord uit Londen en uit Parijs op deze vordering voldoende zoude zijn.

Oostenrijk en Pruissen zouden intusschen eene strikte onzijdigheid willen aannemen, ofschoon steeds gereed, om, waar het mogelijk is, pogingen te doen tot behoud of herstel van den vrede. Daarom zouden deze beide mogendheden het denkbeeld van het zenden van een expeditiekorps zeer afkeuren.

Wat de Porte zelf aangaat, ze moet zeer aandringen op het ontvangen van versterking van de zijde der westelijke mogendheden. De Turksche geldmiddelen zijn in erbarmelijken toestand, en ook heeft de Porte al hare bronnen uitgeput, om een leger bijeen te brengen, dat men niet kan vermeerderen.

In de *Patrie* van den 27sten leest men de volgende hoogst belangrijke berigten:

De Russen hebben Kalefat den 20sten aangevallen en zijn volkomen geslagen.

De Turken hebben bovendien twee eilanden aan de Russen ontweldigd en eene hunner versterkingen vernield.

Volgens gerucht, heeft er een gevecht plaats gehad tusschen de Fransch-Engelsche vloot en de Russische. Veertien Russische oorlogsschepen werden in den grond geboord; de gecombineerde vloot verloor twee schepen onder Fransche vlag. (*Dat dit gerucht bevestiging vereischt, behoeft geen betoog.*)

De Porte heeft op nieuw den uitvoer toegestaan van granen uit provinciën alwaar geene belangrijke zamentrekking van troepen plaats heeft, en [illegible] koopvaardijschepen uit Turkije, beladen met graan, zijn de haven van Odessa binnengeloopen. In deze laatste stad is met een' koerier uit Sebastopol het bevel aangebragt, dat alle schepen voorloopig te Odessa moeten blijven. Tot den 13den heeft men aldaar noch Fransche noch Engelsche schepen bespeurd.

(*Laatste berigten.*) Het antwoord van Engeland en Frankrijk op de nota van Rusland is gelijkluidend, en den 28sten dezer aan den baron *Brunow*, Russisch gezant te Londen, overhandigd. Daarin wordt gezegd, „dat de vereenigde vloten niet dezelfde houding zullen aannemen tegenover de Russen en de Turken, maar dat zij de laatsten tegen de eersten zullen verdedigen."

DUITSCHLAND.

Het einde der werkzaamheden van de tolconferentie te Berlijn wordt tegen de volgende week te gemoet gezien.

— Uit Weenen wordt van den 24sten gemeld, dat een gedeelte van het Boheemsche legerkorps onder generaal *Clam*, naar Hongarije is opgerukt. Van andere troepenbewegingen hoort men evenwel niet.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 26 Januarij.

De *Morning Herald* deelt de volgende toespraak mede, van den schout bij nacht *Dundas*, een der lords van de admiraliteit, gerigt tot de bemanning van de te Spithead aangekomen *Chili*:

„Mannen, ik ben op bevel van het bestuur der admiraliteit opzettelijk gekomen om u mede te deelen, dat wij op het punt zijn oorlog te krijgen en wel met Rusland.

„Het doel, u namens hunne lordschappen toesprekende, is om u tot die gebeurtenis voor te bereiden; ik ben overtuigd dat gij dit nieuws zult ontvangen gelijk het aan Engelschen en wel Engelsche matrozen betaamt.

„Ik moet u verwittigen dat het land *uwe diensten niet kan missen*, hoe hard u zulks moge schijnen, na zulk een geruimen tijd afwezig te zijn geweest. Maar de eischen van de dienst gaan boven alle andere redenen.

„In plaats dus van u af te danken, zal men u uwe soldij voldoen. Gij zult eenige weken verlof hebben; en daarna, ik ben er van overtuigd, zult gij handelen gelijk immer Engelsche zeelieden, ter verdediging van het land gehandeld hebben. Ik hoop dat gij die mededeeling uit het goede oogpunt zult beschouwen; en ik waarschuw u vooraf, opdat gij geene teleurstelling zoudt ondervinden, — ik wensch vurig dat het kwaad nog moge afgewend worden, — maar wij moeten ons voor elke gebeurtenis gereed houden."

— De regering heeft gelast, dat eene nieuwe wet op het openbaar onderwijs zal worden ontworpen, berustende op het hoofd-beginsel, dat de universiteit in Frankrijk zal worden gesplitst in 16 onderafdeelingen of Akademiën. Aan 't hoofd van elke dezer Akademiën zou worden geplaatst een raad van toezigt, bestaande uit den rector, een' voorzitter, de inspecteurs, de dekens der faculteiten en zes leden, welke door de regering zouden worden gekozen uit de geestelijkheid, de arministrative magt en de regterlijke overheid. In elk departement zou daarenboven eene departementale raad worden aangesteld, waarvan de prefect de voorzitter zou zijn.

— Het nieuwe wonder van scheepsbouwkunst, het grootste schip dat ooit de zee bevoer, de schroefstoomboot *Himalaya* voor de *Peninsular and Oriental Steam-Company* ligt thans te Southampton gereed. Het voert 4000 tonnen, meet in zijne geheele lengte 372′ 9″, de kiel 311′, breedte voor tonnengehalte 372′ 2″, diepte voor het ruim 24′ 9″. Het is dus 92′ langer dan de beroemde schroef-driedekker *Wellington*, hoezeer ook 200 minder in tonnengehalte. Het is geheel van ijzer vervaardigd, voert machines van 700 paarden kracht, met een cilinder diameter van 84″ en een wendingsvermogen van 50 tot 60 in de minuut; heeft eene schroef van 18′ in diameter en 140 centenaars zwaarte, kan bij eene stijve koelte 20 mijlen in het uur afleggen, heeft voor 1200 tonnen kolenruimte en werkt bedaard en regelmatig als een chronometer. De voor de passagiers bestemde lokaliteiten zijn fraaijer en luchtiger dan op eenig ander schip ter wereld; de eetzaal alleen is 100′ lang en daarin is plaats voor 170 couverts.

Het schip is alleen in staat 3000 man naar de Zwarte zee te brengen. — Nadat deze proef gelukt is, zal men zich eerstdaags aan den bouw van een linieschip van 10,000 tonnen met 250 stukken van het grootste geschut wagen. Praktisch schijnt aan zulk eenen reusachtigen bouw niets meer in den weg te staan, nadat de *Wellington* en *Himalaya* zich zoo ligt als jagten laten besturen.

— Er is te Lissabon eene stoomboot aangekomen met dépêches voor den admiraal *Corry*, waarin aan dezen vlootvoogd bevel is gegeven, om zich met zijn eskader onmiddellijk tot het vertrek gereed te maken. De nieuwe bestemming van dit eskader is tot dusverre onbekend.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Januarij.

In den *Moniteur* is heden eene officiële nota opgenomen, betreffende de begrootingen voor de dienstjaren 1853 en 1854. Uit die nota blijkt, dat niet alleen voor beide de jaren evenwigt bestaat tusschen inkomsten en uitgaven, maar dat het uitzigt aanwezig is, dat zulks ook in het jaar 1855 het geval zal zijn.

Verder wordt nog van regeringswege medegedeeld, dat 's rijks schatkist thans 84 millioenen in specie bezit en daarenboven 100 millioenen aan verschillende beschikbare waarden.

— De berigten uit de wijnbouwstreken luiden gunstig. Dank zij de gestrenge koude van de laatste maand, hoopt men dat de wijnstok bevrijd zal worden van de noodlottige ziekte, welke in de laatste jaren zoo vele verwoestingen heeft aangerigt. De *oidium* is met geluk bestreden door de vorst van December, en alles doet hopen, dat deze plaag grootendeels zal verdwijnen.

Van den 29sten. De *Moniteur* bevat een decreet, waarbij de disponible militairen van het tweede gedeelte der contingents van 1851 onder de wapenen worden geroepen, ter aanvulling van het ontstaan deficit in het leger.

— Men wil zeker weten, dat eerlang de *Moniteur* zal aankondigen, dat een expeditionnair leger naar de Levant zal worden ingescheept.

— Men verzekert, dat zich op dit oogenblik, hetzij te Charenten of in andere gestichten voor krankzinnigen niet minder dan 417 personen bevinden, welke aan verstandsverbijstering lijden, ten gevolge van hunne proeven en bemoeijingen met den tafeldans.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 27 Januarij.

Z. M. de Koning zal zich in het laatst dezer week naar het Loo begeven.

— De hooge raad heeft op den 20sten dezer eene uiterst gewigtige beslissing genomen op het pleidooi van mr. *P. L. F. Blussé* en tegen die van mr. *W. Wintgens* en de conclusie van den advokaat-generaal *Gregory*. Het gold de vraag, of ten onzent de kerkhoven, welke voor de nationalisatie der kerkelijke goederen de eigendom der kerkelijke gemeenten waren geweest, heden ten dage weder als aan deze in eigendom teruggekomen moeten worden beschouwd, dan wel aan den Staat of de burgerlijke gemeente in eigendom te behooren. Die vraag, welke door het hof van cassatie te Parijs voor Frankrijk ten nadeele der kerkelijke gemeenten, en door het hof van cassatie te Brussel voor België ten haren voordeele werd beslist, heeft de hooge raad, aan wiens oordeel zij voor het eerst onderworpen werd, weder in laatstgemelden zin, ten voordeele namelijk der kerkelijke gemeenten, beslist.

— Bij kon. besluit van den 17den Januarij j.l., heeft Z. M. den minister van justitie gemagtigd tot de uitgifte van commissiën van *rijksveldwachter* aan zoodanige beambten, die daartoe door hem, in overleg met zijne ambtgenooten, geschikt worden geacht; en bepaald, dat de beëediging voor den kantonregter van alle rijks-politiebeambten beneden den rang van inspecteur, zal blijken door eene aanteekening van zijnentwege aan den voet der acte van aanstelling of commissie.

— De minister van binnenlandsche zaken, — in aanmerking nemende, dat het getal leerlingen voor de telegrafie, na het laatste vergelijkend onderzoek benoemd, bij het toenemend telegrafisch verkeer, niet meer toereikend is voor de behoefte, en ter voorziening daarin willende overgaan tot een nader onderzoek, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt: dat tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den rijkstelegraaf, in het loopende jaar 1854, na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens 24 leerlingen wordt toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen. Belanghebbenden vinden in de *Staats-Courant* van heden de kundigheden vermeld, voor het vergelijkend onderzoek vereischt en hetgeen verder tot het voerleggen van de noodige bewijsstukken betrekking heeft.

— Bij besluit van den 21sten Januarij j.l. heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan *H. J. Verhage* te verleenen de gouden medaille, vastgesteld bij koninklijk besluit van den 24sten Januarij 1841, no. 22, als blijk van zijne goedkeuring en tevredenheid wegens de redding van eenentwintig personen ter reede van Benkoelen, door hem volbragt tijdens zijne dienst als stuurmans-leerling op het stoomschip *Makasser*.

— Uit 's Hage schrijft men aan de *Köln. Ztg.*: „Naar men verneemt, zou, bij de dreigende politieke verwikkelingen, die eene verzwakking onzer financiële krachten onraadzaam doen schijnen, in het plan van het ministerie met betrekking tot de belastings-vermindering eene wijziging zijn gekomen, en het kabinet voornemens zijn, wel de afschaffing van den turf-accijns en der deuren- en vensterbelasting voor te stellen, doch tegen eene aanzienlijke verhooging der belasting op de huurwaarde voor de meergegoeden, als aequivalent, hetwelk de, door de afschaffing der eerstgenoemde belasting te verwachten vermindering, meer dan dekken zoude."

[Op dit berigt laat *de Nederlander* deze woorden volgen, ontleend aan de *Arnhemsche Ct.*:

„'s HERTOGENBOSCH, 27 Jan. Uit eene steeds goed onderrigte bron putten wij de tijdingen: dat het in den geest van het ministerie ligt om alle provinciale geregtshoven hier te lande op te heffen; dat bij de wet op de belastingen het beginsel eener trapswijze opklimming zal worden in toepassing gebragt, de belasting op de deuren en vensters afgeschaft, maar die op de huurwaarde verhoogd, zoodat hij die b. v. een huis van *f* 100 huurwaarde bewoont, niets zal betalen; die in een van *f* 200 huisvest, 10 pCt.; van *f* 300 15 pCt. enz., zal moeten voldoen. Kortom, men verwacht dat het ministerie weldra blijken van zijne werkzaamheid zal geven, en de natie over deszelfs voordragten tevreden zal zijn. (Wij geven het berigt van onzen correspondent, zoo als hij het ons zendt, zonder het te waarborgen)."]

AMSTERDAM, 28 Januarij.

Woensdag avond omstreeks vijf uur had alhier een ontzettend ongeluk plaats met eene omnibus, welke met twaalf menschen geladen, van den Dam was afgereden naar den Rijnspoorweg. Een in de Kalverstraat omver gevallen hooiwagen noodzaakte de omnibus, de St. Luciesteeg door te rijden. Vervolgens de Boommarkt langs en de brug nabij het Spui willende oprijden, ten einde op het Spui te komen, is een der paarden gestruikeld en de wagen daardoor achteruit glijdende in het water nedergestort. Slechts drie of vier personen vonden kans om uit het rijtuig te springen, de overigen zijn er mede in het water geraakt. Naar men verneemt, is de heer *P. Worth*, magnetiseur alhier, bij dit ongeval verdronken, terwijl een ander heer uit 's Hage belangrijke kwetsuren heeft bekomen; eene vrouw uit Weesp is insgelijks, doch minder ernstig gekwetst. De gekwetsten zijn naar het gasthuis vervoerd. Wat de overige passagiers betreft, deze hebben geen letsel bekomen. Een der paarden is bezweken.

(Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz. in 't Bijvoegsel.)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 27 Jan., kapit. *Bultje* Eemsstroom, van Newcastle; *Stomp* Antje Jansen, van Croonstad; den 28sten *Helmers* Hendrika Roelina, van Goole; *Kuitze* Jonge Wigcher, van Petersburg; *Oldendorp* Ludolf Theodorus, van Riga. — Te Texel den 25 Jan., *Hansen* Eliza Christiana, van Svendborg. — Te Helvoet den 25 Jan., *Poelman* Amicitia, van Triest. — Te Brielle den 27 Jan., *Oostra* Annechiena, van Londen. — Te Vlissingen den 24 Jan., *Brandt* Gerhardina, van Londen. — Te Batavia den 1 Dec., *Dekker* Vijf Gebroeders, van Melbourne, den 7den naar Soerabaija vertrokken; *Kruisinga* Bosphorus, van Singapore, den 10den zeilklaar naar Amsterdam; *Fetting* Lucia Maria, van Indramaijoe; den 6den *Schaap* Bezoeki, van Rotterdam; den 7den *Tekelenburg* Sara Alida Maria, van Adelaide. — In Straat Sunda den 27 Nov., *Bok* Adrianus Wilhelmus, van Singapore naar Port Philip. — Te Soerabaija den 27 Nov., *Hazewinkel* Bernhard hertog van Saxe Weimar, van Batavia. — Te Simons Baai den 22 Nov., *Visser* Mary en Hillegonda, van Hartlepool naar Adelaide. — Te St. Helena den 13 Dec., *de Boer* Henrica, van Soerabaija naar Amsterdam, heeft de reis voortgezet. — Te Vigo den 12 Jan., *Mulder* Margina, van Newcastle, den 16den zeilklaar naar Porto. — Te Londen den 25 Jan., *Heikens* Juffer Grietje, van Londen. — Te Torbaij den 23 Jan., *Veling* Harmonie, van Newcastle naar Genua. — Te Plymouth den 24 Jan., *Potjer* Twee Kornelissen, van Oran. — Te Glasgow den 23 Jan., *Leeuwes* Arendina, van Belfast. — Te North Shields den 24 Jan., *Mellema* Zeldenrust en *Roostee* Vrouw Houwina, beide van Londen. — Te Cuxhaven den 23 Jan., *Post* Gesina, van Santos.

Binnengekomen te Helvoet den 28 Jan., kapit. *Wieringa* Anke Berg en *Berg* de Twee Gebroeders, beide van Liverpool. — Te St. Helena den 18 Dec., *Rijken* Rabenhaupt, van Batavia naar Amsterdam. — Te Konstantinopel den 6 Jan., *van Driesten* Merwede, van Cardiff; den 7den *Bok* Elisabeth Maria, van Triest; *Schaap* Pieter Bentum, van Londen, *de Jonge* Annechiena, van Shields. — Te Torbay den 25 Jan., *den Breems* Trekvogel, van Newcastle naar Gibraltar.

Vertrokken van Batavia den 24 Nov., kapit. *Postma* Dankbaarheid en den 1 Dec. *Mooi* Nijverheid, beide naar Soerabaija; den 4den *Schaap* Menado, naar Tjilatjap; den 8sten *van Zijp* Derkina Titia, naar Samarang. — Van Soerabaija den 29 Nov., *Slichtenbree jr.* Eolus, naar Passaroeang. — Van St. Andero den 13 Jan., *Kars* Roelfina, naar Liverpool. — Van Lynn den 23 Jan., *Brouwer* Jonge Hero, naar Shields.

Vertrokken van Brielle den 28 Jan., kapit. *Hitman* Zeelust, naar Londen. — Van Grangemouth den 26 Jan., *Schaap* Jan Jacob, naar Hamburg.

Zeilklaar te Vigo den 10 Jan., kapit. *Klein* Alida Margaretha, naar Seville; *Ketelaar* Hasard, naar Porto. — Te Londen den 24 Jan., *Duit* Fennegina, naar Hamburg; *van Sluis* Gesina en den 25sten *de Boer* Gesina, beide naar Elseneur. — Te Liverpool den 24 Jan., *de Haan* Mercurius, naar Rotterdam.

In lading te Liverpool den 24 Jan., kapit. *de Boer* Zwaantina Hendrika, naar Rotterdam. — Te North Shields den 25 Jan., *Kieft* Jantina Jikkina, naar Santander.

ZOUTKAMP, 29 Jan. Heden is hier binnengekomen het schip Wellamo, kapit. *Lagerstam*, van Newcastle naar Malaga, als bijlegger.

DELFZIJL, 27 Jan. Binnengekomen den 26 Jan., kapit. *Jansen* Harmina, *Siemens* Maike, *Epens* Catharina, *Brahms* Agenese, *Poppen* Sophia, *Potjer* Dankbaarheid en *Joosten* Hendrika Bouwina, alle 7 van Londen naar Leer, met spoorijzer; *Wolkammer* Alberdina, van Newcastle naar Hamburg, met steenkolen. — De Eems is geheel schoon van ijs.

HARLINGEN, 28 Jan. Binnengekomen den 28 Jan., kapit. *de Jong* Zuiderzee, van 't Nieuwediep.

Vertrokken den 22 Jan., kapit. *Meeter* Minister Thorbecke, naar Hull; den 27sten *Schaafsma* Verwachting, naar Schotland.

HELDER, 24 Jan. Volgens berigt van Vlieland is de aldaar gestrande kof Reina, nadat men er slechts 120 vaten zwaar beschadigd lijnzaad uit had kunnen bergen, met het grootste deel van zeil en tuigen en verdere lading geheel gezonken.

Den 25 Jan. is door den Goereeschen schipper *J. Verweij*, op 53° 45' N. Br. en 3° 19' Lengte, in goeden staat gepraaid het schip Margrietha Gesina, kapit. *E. de Groot*, van Newcastle naar Seville.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Riga binnengekomen 2113 schepen, waaronder 244 Nederlandsche.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Wolgast binnengekomen 189 schepen, waaronder 19 Nederlandsche.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Messina binnengekomen 12 Nederlandsche schepen.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Caen binnengekomen 5 Nederlandsche schepen.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Pernau binnengekomen 8 Nederlandsche schepen.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Arendsburg binnengekomen 5 Nederlandsche schepen.

Gedurende het laatste half jaar van 1853 zijn te Windau binnengekomen 10 Nederlandsche schepen.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 23 Jan. Toegestaan naar Hull 6 sh. 3 d., Hartlepool 5 sh. 9 d. per qr. qr. tarwe om terstond te zeilen, doch 6 sh. minder tegen 't voorjaar.

MEMEL, 23 Jan. Een hier liggend schip is naar Hull of Leith bevracht voor 36 sh. per ton beenderen.

Berigt voor Zeevarenden.

Door den Minister van Marine wordt, in dato 's Gravenhage den 21 Januarij, bekend gemaakt, dat in de nabijheid onzer kust, in het N. W. ½ W. (miswijzend kompas), op twee mijlen afstands van Kamperduin, zich het wrak van een schip bevindt, welks mast, en wel het onderste gedeelte daarvan, ongeveer tien voet in schuine rigting boven het watervlak uitsteekt. Aan den mast is eene doorgekaaide ra, waarvan een der nokken met laag water even te voorschijn komt. Deze mast en ra zijn bewegelijk, zwaaijen op voor eb en vloed en schijnen door een gedeelte van het want aan het gezonken en vermoedelijk gebarsten schip vast te zijn. Van het wrak zelf is, bij onderzoek, niets meer bespeurd. Rondom den vlottenden mast is, bij gedane loodingen, niet minder dan 13 vadem diepte bevonden.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 27 Januarij.

Aan de Graanmarkt was het heden met den handel weder gering. — Tarwe stil. — Rogge goed prijshoudend: 66, 68 ℔ Inl. Rogge *f* 10,60 a *f* 11. — Boekweit iets trager: 66 ℔ Veen *f* 8. — Gerst niet in omgegaan. — Dikke Haver ruim prijshoudend: 4?, 48 ℔ *f* 4,55, *f* 4,95; 40 ℔ Blanke Voer *f* 4; 40 ℔ Zwarte *f* 3,90. — In Zaden niet omgegaan. — Hooiboter ⅛ ton *f* 17,50; $\frac{1}{16}$ ton *f* 9 a *f* 9,25.

LEEUWARDEN, 27 *Jan.* De prijs der boter was *f* 42,50; de aanvoer bestond uit 521 ¼, 183 ⅛, 62 $\frac{1}{16}$ tonnen.

AMSTERDAM, 27 *Januarij.* Tarwe zonder handel. — Van Rogge werd verkocht: 117 ℔ n. Riga *f* 332; 123 ℔ Pruis. *f* 370. — Koolzaad bij voorgaanden marktdag onveranderd: op 9 vat in Oct. 65½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk vooral in den beginne niet williger, op levering daarentegen hooger betaald: op 6/w. *f* 40,25; Vlieg. *f* 39 a *f* 39,25; Mei *f* 38,25 a *f* 39,25; Sept. *f* 36,50 a *f* 36,75; Oct. *f* 36,75 a *f* 37; Nov. en Dec. *f* 37 a *f* 37,25. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,75; Vlieg. *f* 30,50 a *f* 31; April *f* 31,50; Oct. *f* 32,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,25; Vlieg. *f* 38.

— Volgens eene officiële opgave heeft de Tarwe in de afgeloopen week op de voornaamste markten van *België* gemiddeld 33 fr. 49 het hectoliter gegolden, en de Rogge 24 fr. 50; dat is, in vergelijking met de middenprijzen der voorafgegane week, eene vermeerdering op de Tarwe van 13 centimes, en eene vermindering op de Rogge van 79 centimes.

LONDEN, 25 *Jan.* In Granen is heden weinig omgegaan, doch de houders betoonden veel vastheid. Voor Tarwe werden door verbruikers de vorige prijzen bewilligd. Alle overige artikelen bedongen nagenoeg de notering van j.l. Maandag. — De invoer sedert l.l. Zaturdag bestond uit 4980 qrs. Tarwe, 400 qrs. Gerst en 1790 qrs. Haver

LONDEN, 27 *Jan.* De aanvoer van vreemde Tarwe en Meel is gedurende deze week niet aanzienlijk en van andere granen zelfs onbeduidend geweest. Er waren heden weinig koopers ter markt en de handel in alle andere artikelen had niet veel te beteekenen tot de notering van l.l. Maandag.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *Januarij.* De heden gehouden markt was van niet veel beteekenis. Geslagte varkens waren nog tamelijk aangevoerd en de handel ging vrij vlug, zoodat ook tegen vorige prijzen wel werd omgezet.

LEEUWARDEN, 27 *Jan.* De veemarkt was heden ruim voorzien, doch de prijzen der koeijen zijn niet beneden die van l.l. Vrijdag gebleven; varkens insgelijks prijshoudend. Schapen weinig ter markt.

LONDEN, 27 *Jan.* De veemarkt blijft in een kwijnenden staat verkeeren; in de prijzen was geene verandering.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 28 *Januarij.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. $58\frac{13}{16}$, $59\frac{1}{16}$, 59¼; Dito Dito 3 pCt. 70⅞, 71, 71; Dito Dito 4 pCt. 87⅞, 88¼, 88⅛; O. I. Leening 4 pCt. 87⅞; Handelmaatschappij 4½ pCt. 119. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47¼, 47⅜, 47½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. $18\frac{11}{16}$, $19\frac{1}{16}$, 19; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35¾, 36¼, $36\frac{1}{16}$; Coup. Bewijzen 4⅝, $4\frac{5}{16}$, $4\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $33\frac{13}{16}$, 34⅜, 34⅜.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100½, 101, 101; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 90; Dito 4½ pCt. 88⅝, 89, 89; Dito bij *Hope* 4 pCt. 84, 84½; Inschr. in Assign. 6 pCt. 68⅞, 69. — POLEN, Certific. 4 pCt. 74½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 66½, 67½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 34½, 35⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 34½, 35⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito Lit. B. 5 pCt. 83, 84, 84; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 78; Dito Bank-Act. *f* 1100; Amerik. Bank-Act. $3\frac{11}{16}$; Mexik. 21⅞, 22⅛, 22⅛; Dito Onb. 21⅞, 22⅛, 22⅛; Peru 4½ pCt. 62; Gren. 2½ pCt. 17⅜; Venez. 3⅜ pCt. 26½; 4½ pCt. Nieuwe Rijnsp. 90.

Onze fondsenmarkt opende heden zeer flaauw. — Nadat de verkoopen geëindigd waren vertoonden zich echter weder veelvuldige koopers, waardoor de prijzen zich weder nagenoeg op de slotprijzen van gisteren herstelden. Alleen blijven van vreemde effekten 5 pCts. Metaliek ¾ pCt. lager dan gisteren. — Gren. onb. St. 17⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½, ¾; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59¼ a $\frac{5}{16}$; Spaansche 1 pCt. $19\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $36\frac{1}{16}$ a ⅛; Metall. 5 pCt. 67¼ a ⅜; Dito 2½ pCt 35.

AMSTERDAM, 29 *Jan.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.

Integr. 58¾, ⅝, $\frac{11}{16}$, ⅝, ½. Belg. bij Rotschild 2½ pCt. 47. Spaansche 1 pCts. 18⅝, $\frac{9}{16}$, ½, $\frac{9}{16}$, ½ a $\frac{9}{16}$. Binnenl. 3 pCts. 35½, ¾, ⅝. Portug. 3 pCts. 33⅞, ¾, $\frac{11}{16}$, ¾. Metall. 5 pCt. 66¾, ½, ⅝, $\frac{11}{16}$, ⅜, ¼, 66, ⅛, 66, 65⅞, 66, ⅛, 66. Dito Nieuwe 5 pCt. 83, 82¾, ½. Dito 1847 2½ pCts. 34¼. Dito 1851/52 34⅛. Russen 4½ pCts. 88¼. Mexik. Onbep. $21\frac{13}{16}$, ¾, ⅞.

Bij zeer levendige affaire in Oostenr. en Spaansche was zoowel in genoemde als tot de overige genoteerde effecten de stemming zeer flaauw.

ADVERTENTIEN.

REGLEMENT

OP HET

begeven van Beurzen uit het Fonds der Hoogleeraren te *Groningen*, ter bevordering van Studie aan de HOOGESCHOOL.

Art. 1. Eene beurs zal vooreerst bedragen *f* 200 's jaars. Zoodra echter de staat van het Fonds dit toelaat, zal het bedrag van elke beurs verhoogd kunnen worden, maar nooit tot meer dan *f* 400 's jaars.

Art. 2. Om zich tot zoodanige beurs te mogen aanmelden, moet men:

a) zijn Student aan de Hoogeschool te *Groningen* en de bevoegdheid hebben om, volgens de wet, Akademische examina af te leggen;

b) geene andere lands- of bijzondere *beurs* of *leen* genieten. — Zoolang echter het bedrag der te begeven beurs minder is dan *f* 400 's jaars, zullen de Leden van het Fonds van deze bepaling vrijstelling kunnen geven;

c) zulk eene beurs werkelijk noodig hebben;

d) dit waardig zijn.

Art. 3. Om zich van het een en ander te vergewissen, zullen zij, die daarop meenen aanspraak te hebben, door eene *Commissie van Onderzoek* uit de Hoogleeraren aan de Hoogeschool te *Groningen*, bij aankondiging in een of meer Dagbladen der provincie *Groningen* worden opgeroepen, om hunne bewijzen voor het vereischte *a*) vrachtvrij in te leveren aan den Voorzitter van genoemde Commissie; tevens met eene afzonderlijke verklaring voor *b*) en *c*); omtrent welk laatste de Commissie van Onderzoek verder zoodanige nasporingen zal in het werk stellen, als haar nuttig zal voorkomen.

Om het punt *d*) uit te maken, zal de *Commissie van Onderzoek* een *examen* afnemen van hen, die zich aangemeld hebben en die door de Leden van het Fonds, op voordragt der *Commissie*, gerekend worden in aanmerking te komen. Bij dit examen zullen ook de overige Leden van het Fonds, die niet tot de *Commissie van Onderzoek* behooren, tegenwoordig mogen zijn.

De geschiktheid voor studie en het veelbelovende voor de wetenschap, ook vergelijkenderwijze tusschen hen, die tot het examen toegelaten zijn, zullen, meer dan de reeds verkregene kennis of andere omstandigheden, de voornaamste maatstaf der beoordeeling zijn; terwijl de Commissie naar het zedelijk gedrag van hen, die zich aangemeld hebben, zoodanig onderzoek zal in het werk stellen, als zij zal kunnen doen en noodig zal rekenen.

Na afloop van het examen doet de *Commissie van Onderzoek* verslag hieromtrent aan de Leden van het Fonds, welke dan over de begeving der beurs beslissen.

Art 4. De genoemde Commissie bestaat uit vijf personen, zooveel mogelijk een Hoogleeraar uit elke Faculteit, en wordt voor elke te begeven beurs door de Leden van het Fonds benoemd. De oudste (naar rang van aanstelling als Hoogleeraar aan deze Hoogeschool) der benoemden is Voorzitter. Deze Commissie regelt het examen. Zij heeft het regt zich, in bijzondere gevallen, enkele andere Leden van het Fonds toe te voegen.

Art. 5. Eene beurs wordt, en ook dit op voordragt der Commissie van Onderzoek, wel voor korter, maar niet voor langer tijd dan zes jaren toegekend.

Bij het openvallen van eene beurs zullen de Leden van het Fonds beslissen, of die weder op nieuw, en tot welk bedrag, begeven zal worden. Zij zullen ook telken jare bepalen, of er ook meer dan ééne beurs begeven zal kunnen worden.

Art. 6. Als er zich geene personen aangemeld hebben, die eene beurs, volgens art. 2 en 3, behooren te hebben, zal er geene beurs worden toegekend; daar het de bedoeling der Leden van het Fonds is, dat de beurzen alleen gegeven worden aan hen, die dit werkelijk èn verdienen èn behoeven.

Art. 7. De Beheerders van het Fonds zullen aan hem, aan wien eene beurs is toegekend, het bedrag uitbetalen voor de helft op den 15den December en voor de wederhelft op den 15den Junij; doch telkens niet dan op vertooning van een bewijs van den Deken zijner Faculteit, dat hij alle de lessen, die hij behoort te volgen, getrouwelijk bijgewoond, de examens, die hij naar zijnen studietijd behoorde te hebben afgelegd, gedaan en zich goed gedragen heeft. Wanneer het, hetzij uit het niet vertoonen van zulk een bewijs, hetzij uit andere oorzaken, aan Beheerders van het Fonds mogt voorkomen, dat de uitbetaling der gelden niet moest plaats hebben, zullen zij de betaling uitstellen, totdat de Leden van het Fonds daaromtrent uitspraak zullen gedaan hebben.

Art. 8. De Leden van het Fonds behouden zich voor, om dit Reglement te veranderen, wanneer zij dit noodig mogten oordeelen.

Aldus vastgesteld in de Vergadering der Leden van het Fonds der Hoogleeraren te *Groningen*, van den 27sten Januarij 1854.

P. HOFSTEDE DE GROOT, *Voorzitter;*
H. C. VAN HALL, *Secretaris.*

Le CONSISTOIRE de l'EGLISE WALLONNE de *GRONINGUE* demande un **LECTEUR** et **CHANTRE.** Les personnes qui aspirent à cette charge, sont priées de s'adresser avant le 20 Février prochain à Mr. le pasteur J. A. VAN HAMEL.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 1sten Febr., te *zes* uur. Sprekers: Dr. R. WESTERHOFF en Dr. J. G. NANNINGA.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** **VERGADERING** der LEDEN der INSTELLING ter eere van ***Wessel Gansevoort***, op DONDERDAG den 2den Febr. 1854, te 12 uur, in het CONCERTHUIS. — JAARLIJKSCH VERSLAG. — KEUZE van een NIEUW LID in het BESTUUR. — VOORSTELLEN.

GRONINGEN, 30 Januarij 1854.

Namens het Bestuur:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secret.*

ZEEMANSCOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG den 2den Februarij 1854, des avonds te zeven uur.

Namens de Directie:
A. SWAAGMAN, *Secretaris.*

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 8sten Februarij 1854, des avonds te **6** uur. — Redevoering door den Heer Ds. J. DOUWES, JR. — Bijdrage door den Heer Dr. L. S. P. MEIJBOOM.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** Het BESTUUR van het Genootschap **ter bevordering van Nijverheid**, gevestigd te ***Onderdendam***, notificeert bij dezen aan hen, die genegen zijn, om Voorwerpen in te zenden op de in 1855 te *Parijs* te houden Wereld-Tentoonstelling, dat bij hetzelve van wege *de Hoofd-Commissie ter bevordering van de belangen der Nederlandsche Nijverheid, op de in 1855 te Parijs te houden Tentoonstelling, gevestigd te Amsterdam*, de noodige **inlichtingen** en **raad** zijn te bekomen.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

WELDADIGE STADGENOOTEN!

Met goedgunstige toestemming van BURGEMEESTER WETHOUDERS dezer Gemeente zullen wij, ten beho[eve] onzer DIAKONIE, eene **BUITENGEWONE KO[L]LEKTE** houden op **WOENSDAG den 8sten F[e]bruarij e.k.**

Bij de kennisgeving daarvan meenen wij slechts weini[g] woorden noodig te hebben, om het U duidelijk te make[n] waarom wij, vol vertrouwen, ook nu durven rekenen [op] Uwen ons reeds zoo dikwijls gebleken weldadigheidszin.

Het najaar van 1853 en de tegenwoordige wintermaand[en] hebben onze fondsen uitgeput en doen zulks dagelijks n[og] meer en meer. Eerst heeft de gegronde vrees voor de geducht[e] Choleraziekte ons tot velerlei buitengewone uitgaven genoop[t], daarna heeft de buitengewone duurte van alle levensbenoodig[d]heden, verbonden met een' strengen winter en zeer gerin[ge] verdiensten voor onze zoo talrijke hulpbehoevenden, ons ge[noodzaakt] tot verhooging van veler gewone bedeeling, e[n] vervolgens tot buitengewone bedeelingen van voedsel, ligging en brand, waarmede wij wenschen, zoo mogelijk, althan[s] nog *een paar weken* voort te varen. — Maar, is het ons o[n]mogelijk, om, zonder buitengewone hulp van Uwe zijde, hetgeen wij door de vermelde buitengewone omstandighe[den] zijn ten achteren geraakt, aan te vullen, nog minde[r] mogelijk is het ons met eenige buitengewone hulpverscha[f]fing, zij het ook kort, voort te gaan, zonder deze Uw[e] hulp.

Wèl ontvingen wij, met de innigste dankbaarheid, o[ns] aandeel van de onderscheidene buitengewone toelagen, d[ie] in den loop van dezen winter den algemeenen armen v[an] verschillende kanten reeds werden verstrekt; maar het ze[er] geringe aandeel, waarop wij bij dergelijke gelegenheden naar het totale zielental der Nederlandsche Israëlietische ge[]meente alhier, kunnen aanspraak maken (4¼ of 4½ procent) maakt dat die sommen slechts voor een gedeelte kunne[n] voorzien in den hoogen nood van ons betrekkelijk groote aantal armen en hulpbehoevenden.

Na verder alle andere middelen onder onze eigene ge[]meenteleden te hebben aangewend, om in de dringende be[]hoeften onzer kas te voorzien, rest ons nu niets anders dan onze toevlugt te nemen tot U; tot U, die, wij zij[n] des overtuigd, ook nu weder met de daad zult willen too[]nen, dat op de ware liefde jegens den evenmensch in Gro[]ningen steeds gerekend kan worden, wanneer werkelijk nood moet worden gelenigd, onvoorziene treurige omstan[]digheden buitengewone ondersteuning noodig maken, en zon[]der zoodanige krachtige medewerking het reeds ongelukkig lot van vele honderden van mede-ingezetenen, in dezen tij[d] van duurte en geringe verdiensten, nog ongelukkiger zo[u] worden.

Daarom, geachte Stadgenooten! geeft thans dubbel en geeft blijmoedig! Onze dank, de dank van honderden be[]weldadigden, en vooral het besef in Uw eigen hart van de ware liefde en barmhartigheid ook jegens *onze* armen t[e] hebben uitgeoefend, zal Uw loon zijn.

GRONINGEN, 29 Januarij 1854.

Het Armbestuur der Ned. Israel.
Gemeente van Groningen,
Namens hetzelve:
L. ALI COHEN, *Voorzitter.*
J. S. ROSENBACH, *Secretaris.*

PROGRAMMA

VAN EEN

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR HET

Korps Hoornmuzijk van het 7de Regement INFANTERIE,

benevens eenige Dilettanten;

in de *SCHOUWBURGZAAL*,

op **MAANDAG** den **6den Februarij 1854,**

ten voordeele der Algemeene Armen.

1ste AFDEELING.

1. Ouverture Elise et Claudio . par MERCADANTE.
2. Air varié pour le Cor..... „ FUCHS.
3. Scène et Air pour Soprano de l' opera der Freischütz ..... „ VON WEBER.
4. Duo concertant pour violon et piano.................. „ OSBORNE et DE BERIOT.
5. Fantaisie sur des motifs de l'Opera Lucrèce Borgia...... „ DONIZETTI.

2de AFDEELING.

1. Ouverture Missolunghi....... par HÉROLD.
2. Concert pour piano......... „ OSBORNE.
3. Scène dramatique pour soprano (*Charlotte Corday*)......... „ LUIGI BORGHÈSE.
4. Au varie pour Trombonne... „ SCHMELLING.
5. Romance pour ténor de la Favorite (un ange une femme inconnue) .... „ DONIZETTI.
6. Potpourie le carillonneur de Bruges................. „ GRIZART.

Aanvang te zeven uur.

N.B. De plaatsen kunnen beproken worden den dag van het Concert, van des morgens 9—1 uur des namiddags, tegen betaling van 10 Cents, ten Huize van den Bureaulist P. DE KONING, in de Zwanenstraat.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

A. RICHTERS
met
S. J. E. PERRLKAMP.

WINSCHOTEN, 25 Januarij 1854.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* T. HUISINGA—BONTEKOE.

GRONINGEN, 22 Januarij 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON A. G. M. KOOPMANS, Echtgenoot van

A. SCHADE.

GRONINGEN, 23 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen *ZOON* W. C. DEELMAN—SCHENKEL.

GRONINGEN, 25 Januarij 1854.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON B. v. D. KAMP, geliefde Echtgenoot van

W. KEIZER, H.z.

GRONINGEN, 27 Januarij 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden werd voorspoedig van een' welgeschapen ZOON verlost BERENDINA OSSEWOLT, geliefde Echtgenoot van

B. LIJBERING.

GRONINGEN, 27 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER M. A. MEUGE, geliefde Echtgenoot van

G. J. KUBBENGA.

GRONINGEN, 28 Januarij 1854.

*** Bevallen van een DOCHTER J. HUGES, Echtgenoot van

H. MULDER.
Hout- en Steenkooper.

GRONINGEN, 28 Januarij 1854.

*** GRONINGEN, 30 Januarij 1854. Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON J. C. W. CORNEN, geliefde Echtgenoot van

C. P. L. RUTGERS.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden avond behaagde het den Almagtige door den dood van onze zijde weg te nemen onze innig geliefde Vader JAN JANS PIEK, in den ouderdom van bijna 71 jaren.

GRONINGEN, 27 Januarij 1854.

H. J. PIEK.

Vrienden en Bekenden worden verzocht deze voor kennisgeving te willen aannemen.

, Heden morgen omstreeks vier uur overleed mijn geliefde Grootvader WATZO VAN DER TUUK, *oud Pedel van de Hoogeschool alhier*, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren en 7 maanden.

GRONINGEN, 24 Januarij 1854.

A. VAN DAM.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

, Heden trof mij op het alleronverwachtst de gevoeligste slag mijns levens, door het plotseling overlijden, ten gevolge eener hevige beroerte, van mijnen Echtgenoot H. J. BUIJS, in leven *Mr. Geweermaker*, in den ouderdom van 57 jaren en 9 maanden, waarvan ik 34 jaren door den band des huwelijks met hem vereenigd mogt zijn.

GRONINGEN, 28 Januarij 1854.

F. GREVEN,
Wedw. H. J. BUIJS.

NB. De **AFFAIRE** zal op denzelfden voet blijven continueren, waarmede ik mij ten vriendelijkste aanbeveel.

, Heden overleed ons jongste Dochtertje, HENRIETTA JACOBA WILHELMINA, in den ouderdom van ruim negen maanden.

NIEUWE PEKELA, 28 Januarij 1854.

Dr. **H. NANNINGA.**
S. A. NANNINGA—OTTENS.

Eenige kennisgeving.

ADRESBOEK VOOR DE

Stad Groningen.

In den loop dezer week, zal door **J. OOMKENS, J.Zoon**, worden uitgegeven: **ADRESBOEK VOOR ALLE GEPATENTEERDEN IN DE STAD**, met opgaaf van **Straat, Letter** en **Nommer**. Meer dan 3,000 Namen zijn hier **tweemalen** opgenomen, het eerst bij de opgaaf van het **Beroep** en later op de lijst der **Namen**, beiden **alphabetisch** gesteld.

LEESKRING
VAN
WERKEN VAN SMAAK.

Na de oprigting van eenen Leescirkel van Tijdschriften werd de ondergeteekende herhaaldelijk door onderscheidene daarop Geabonneerden aangezocht, om hun op soortgelijke wijze ter lezing te bezorgen wat onze letterkunde belangrijks en nieuws oplevert.

Gevolg gevende aan die aanzoeken, zal bij een' Leeskring van Werken van Smaak openen, waarin zal worden opgenomen het uitnemendste onzer en der buitenlandsche Letterkundigen, b. v.: THASYBULUS, *Groen en rijp*; — DONKER, *Onder de Menschen*; — KOETSVELD, *Novellen*, *2de deel*; — VAN OOSTERZEE, *Op reis*; — VAN BERKUM, *Antoinette Bonrignon*; — CHONIA, *De val van la Rochelle, 2 dln.*; — ELISE, *Eene star in den nacht, 2 dln.*; — DE RIDDER, *Een tafelboek*; — VAN DER HART, *Reize om Celebes*; — BARTER, *Zes maanden in Port Natal*; — JONATHAN, *Brieven over N.-Amerika*; — KAVANAGH, *Christelijke Vrouwen, 2 dln.*; — DOUGLAS JERROLD, *Nieuwe Karakters*, enz.; alle welke boeken in de laatste maanden zijn verschenen; — voorts het beste wat vervolgens het licht zal zien.

Ieder Geabonneerde op dezen Leeskring zal telken 14 dagen een boekdeel van pl. m. 300 bladzijden ontvangen, dat op Donderdag zal worden bezorgd en het vorige afgehaald. De prijs zal per jaar *f* 3,00 zijn; ultimo Junij en December telkens de helft te voldoen.

De Leeskring zal aanvangen met Februarij e.k., wordende dan tot 1° Julij *f* 1,25 berekend.

Geheel afgescheiden van dien Leeskring blijft de Leescirkel van Tijdschriften, waarin thans gelezen worden het Album der Natuur, — de Economist, — Europa, — de Gids, — de Globe, — de Huisvriend, — Iris, — de Konst- en Letterbode, — de Maandelijksche Kronijk, — het Leeskabinet, — het Leesmuseum, — de Letteroefeningen, — Maria en Martha, — het Nederlandsch Museum, — Nederland, — het Pantheon, — de Recensent, — de Stads- en Dorpsbibliotheek, — de Tijd en de Tijdspiegel; benevens volgende Jaarboekjes en Almanakken: Aurora, — Vergeet mij niet, — Holland, — [illegible], — Alm. v. h. Schoone en Goede, — het Zaanl. Jaarboekje, — Zeeland, — de Friesche-, Gelderschen-, Nederlandsche- en Christelijke Volksalmanakken en de Almanak v. Holl. Blijgeestigen.

De abonnementsprijs voor dien Leescirkel is *f* 5,00 per jaar. Des Woensdags en Zaterdags worden hiervan telkens twee of drie boeken bezorgd en de vorige afgehaald, ontvangende ieder op zijne beurt de nieuw verschijnende nommers het eerst.

Men kan zich voor den *Leeskring van Werken van Smaak*, en bij voortduring voor den Leescirkel van Tijdschriften abonneren bij den Boekhandelaar

H. R. ROELFSEMA,
in de Oude Boteringestraat.

, Door **A. J. VAN DEN SIGTENHORST**, te *Deventer*, is alom verzonden:

DE WEG TOT CHRISTUS;

woorden des levens voor Christenen uit den beschaafden stand. Redevoeringen van Prof. Dr. **K. B. HUNDESHAGEN.** Uit het Hoogd. door en met een voorwoord van **J. C. ZAALBERG, P.z.,** Theol. Doct. en Pred. te *Deventer*. 1ste Stuk, *f* 1 — 05.

De algemeene belangstelling, welke dit Werk in *Duitschland* verwekt, maakte in weinige weken een' tweeden druk noodzakelijk.

, **F. HESSEL,** te *Heerenveen*, zal, ten geheelen voordeele van *de Weduwe en hare acht onverzorgde Kinderen*, uitgeven:

LEERREDE
OVER
Matth. XXIV : 42,

BIJ HET OVERLIJDEN OP DEN 8STEN JANUARIJ 1854, IN ZEVENENVEERTIGJARIGEN OUDERDOM, van den WelEerw. Zeer Gel. Heer

PIETER DE GOEJE,

Predikant te Heerenveen,
UITGESPROKEN DEN 15DEN JANUARIJ 1854
DOOR
J. WASSENAAR,
Predikant te Nijehaske, c. a.

Bij alle Boekhandelaren in Nederland worden voorintbestellingen tegen den prijs van **25 Cents** aangenomen.

Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven* is op heden uitgegeven en verzonden: het **eerste Nom.** voor 1854 van

I. MARIA EN MARTHA.

LEKTUUR VOOR CHRISTEN VROUWEN EN MOEDERS,
Prijs per jaargang van 12 Nommers *f* **3,60.**

Inhoud van dit Nommer: H. P. BERLAGE, Maria en Elise.

II. MOEDERS SCHOOT.

Verhalen en Versjes voor Kinderen,
MET FRAAIJE PLATEN.
Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **1,50.**

Inhoud van dit Nommer: T. VAN SPALL, Hoe Rudolf goed met zich zelven stond. — F. M. DIKEMA, Opmerking. — CHRISTINA VAN GOGH, Jongens plezier! Vogels verdriet! (*Met één Plaatje*).

NB. De prijs van MARIA EN MARTHA met MOEDERS SCHOOT te zamen, is slechts *f* **4,80** per jaar.

In alle Boekwinkels is het 1ste Nommer voor 1854 ter inzage te bekomen.

EXTRACT.

Bij vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den achtentwintigsten October 1800 drieënvijftig, in debet op de expeditie geregistreerd, is het HUWELIJK op den tienden Julij 1800 tweeënveertig voltrokken tusschen **JACOBUS THEODORUS FRANCISCUS EISSENS**, Verwer, wonende te *Groningen*, en **HELENA JACOBA PIETERS**, buiten bepaald beroep, mede te *Groningen* woonachtig, door **ECHTSCHEIDING ontbonden** verklaard.

Voor Extract conform:
Mr. T. J. TEN BERGE,
Procureur.

Al wie iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan **SIEVERT HARMS ARKEMA**, Wagenmaker en Timmerman, wonende te *Ten Post*, hetzij uit eigen hoofde, hetzij als beheerende de Goederen zijner Ehevrouw **TJEERTJE ENNES OOSTING**, wordt verzocht daarvan vóór den 10den Februarij 1854 **franko Opgave**, of, *ter voorkoming van Regtsaanspraak*, **Betaling** te doen, te *Appingedam*, ten Kantore van

Mr. H. FRIMA,
Advokaat.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Delfzijl* zijn voornemens, op **Zaturdag den 4den Februarij 1854**, des middags te 12 uur, in het HUIS der GEMEENTE, onder nadere goedkeuring aan te besteden: **Het doen van eenige herstellingen aan de Havenwerken van Delfzijl, benevens het onderhoud der Havenwerken, van den dag der approbatie tot en met den 31sten December 1854.**

Deze Aanbesteding zal geschieden bij **enkele inschrijving**, overeenkomstig art. 12 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen te *Delfzijl*, in het HUIS der GEMEENTE; te *Appingedam* bij den Logementhouder EVERS, en te *Groningen*, bij den Logementhouder VAN DER LAAN.

Op den **vierden** dag vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in **loco** worden gedaan; terwijl voorts informatiën zijn te bekomen aan het BUREAU van den Heer HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT te *Groningen*, en bij den Opzigter VAN CALKER, te *Delfzijl*.

DELFZIJL, 21 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders:
P. J. VOS.
De Secretaris:
J. NIEUWENHUIS.

ONDERLINGE
BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
alléén voor de Provincie
GRONINGEN.

De ondergeteekenden, **DIRECTEUREN** der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELHEBBERS, dat de **REKENING en VERANTWOORDING**, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaande DEELHEBBERS, daartoe verzocht zijnde, is gedaan.

En zal deze REKENING gedurende de **eerstkomende zes weken**, dagelijks des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE aan de Vischmarkt.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook **deelgenomen** worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den *Regerings-Almanak* vermeld, zoowel op ROERENDE als ONROERENDE GOEDEREN.

GRONINGEN, 19 Januarij 1854.

J. CARDINAAL.	J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS.	J. POSTER.

Overeenkomstig Art. 23 van het Reglement der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij alleen voor de Provincie *Groningen*, hebben de ondergeteekenden, als zijnde daartoe door de Directie verzocht, de REKENING en VERANTWOORDING benevens de daartoe behoorende STUKKEN en BESCHEIDEN over 1853 ingenomen en naauwkeurig onderzocht, hebbende wij, uit dit een en ander ontwaard, dat de MAATSCHAPPIJ steeds bloeijende blijft, terwijl het KAPITAAL, daarin deelgenomen, aanzienlijk mag genoemd worden, waardoor het RESERVE-FONDS als op zich zelf staande aanmerkelijk is vermeerderd.

Overtuigd alzoo van de goede Administratie en het nemen van de meest doelmatige maatregelen, kunnen wij niet nalaten de Directie over hunne Administratie onze tevredenheid te betuigen, en deze Provinciale inrigting aan onze Stad- en Gewestgenooten aan te bevelen.

GRONINGEN, 19 Januarij 1854.

I. J. SORMANI.
A. VAN CALCAR.
G. W. SIKKENS.
W. HOVENS GREVE.
E. VAN EERDE.
L. T. JORISSEN.

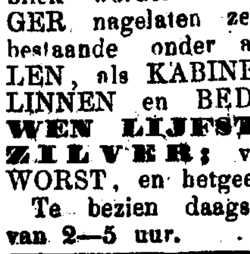

Wordt den belanghebbenden berigt dat de beide eerstvarende **Amsterdamsche Beurtschepen** van KETELAAR en ARENS, zoo mede het **Rotterdamsche Beurtschip** van SIEGERS zullen afvaren buiten de Apoort, alwaar zij ter **inlading** gereed liggen; moetende echter vooraf de **aanteekening** geschieden bij den COMMISSARIS aan de Noorderhaven.

GRONINGEN, 31 Januarij 1854.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 1sten Februarij 1854, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, voor de Behuizing van wijlen F. G. OLDENBURGER, aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door genoemden OLDENBURGER nagelaten zeer nette en zindelijke **INBOEDEL;** bestaande onder anderen in EIKENHOUTEN MEUBELEN, als KABINET, SECRETAIRE, KLOK ENZ., best LINNEN en BEDDEGOED, **MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER;** voorts eene partij DROOG SPEK en WORST, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien daags voor den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

GROOTE VERHURING
VAN EENE BOERENPLAATS.

Op DONDERDAG den 9den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, zullen, ten Huize van R. G. HUIZINGA, te *Dorkwert*, publiek worden verhuurd voor den tijd van één jaar:

De **BEHUIZING** en SCHUUR, mitsgaders de LANDERIJEN, staande en gelegen te *Wierum*, toebehoord hebbende aan de Erven J. H. BRAKER; in onderscheidene Perceelen; de Landen zoo om te bouwen, hooijen als weiden.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

, Op ZATURDAG den 11den Februarij 1854, des voormiddags te 10 uur, zullen, ten verzoeke van R. MARRING, op de Plaats *LEINWIJK*, te *Kropswolde*, publiek worden verkocht:

Ongeveer **100 zware EIKEN STAMBOOMEN** en ongeveer **300 DENNEN**, tot **alle** Werk geschikt.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*

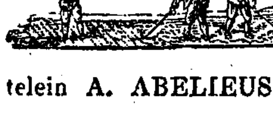

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des avonds 7 uur, ten Huize van den Kastelein A. ABELIEUS, voor het Kleinepoortje te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden **verhuurd:** de **LANDERIJEN** toebehoorende aan den H.W.Geb. Heer Mr. F. H. Baron D'AULNIS DE BOUROUILL, gelegen buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, in perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

, Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 2den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene ruime, weldoortimmerde en tot velerhande **AFFAIRES** geschikte BEHUIZING, met een PAKHUIS daarnaast, get. P no. 465 en 464, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD, staande en gelegen Noordzijde op den Nieuwenweg, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2 — 00.

II. Een PAKHUIS, ongenommerd, aan den Steentilpoortenwal, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1 — 17⁵.

III. Eene WONING, L 129, 4°, bestaande uit twee KAMERS, Oostzijde in de Fiolettensteeg, doende 's jaars tot grondpacht *f* 3 — 00.

IV. Eene DITO, L 129, 3°, bestaande uit twee KAMERS met eenigen OPEN GROND, mede aldaar, achter het vorige perceel, doende jaarl. tot grondp. *f* 3 — 00.

V. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk, no. 452, ten Westen van den Pilaar, vóór den Predikstoel, de 3de plaats van het middenpad.

Toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer H. KLEIN en Mej.

Te aanvaarden op 1° Mei a.s., en te bezien op den Verkoopdag en des daags bevorens van 2—5 uur.

, Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op VRIJDAG den 3den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, worden verkocht:

Eene BEHUIZING op eigen grond aan het Zuiderdiep, Noordzijde, T no. 295, met OPENE PLAATS, door de Wedw. KUILENBERG in eigendom bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1854; te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

, Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 7den Februarij 1854, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette, geheel nieuw vertimmerde BEHUIZING met ruime PLAATS, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande en gelegen in de Zwanenstraat, te *Groningen*, letter C, 146, door den Timmerman A. J. WESTENBORG en Vrouw in eigendom bewoond, doende jaarl. tot Grondpacht *f* 7 — 87½.

II. Eene WOONKAMER, staande aan de Zuiderkuipen te *Groningen*, letter S, nummer 348*a*, door de Weduwe CIO in huur bewoond.

III. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, letter S, nummer 348, door VAN DER BRUGH in huur bewoond.

IV. Eene BEHUIZING, letter IJ, no. 60 en 61*a*, met een grooten TUIN, staande en gelegen onder *Groningen*, buiten de Oosterpoort, in de Houtzagersteeg, door OTTENHOF en Vrouw in huur bewoond.

V. De EIGENDOM van eene HEEMSTEDE, gelegen te *Grijpskerk*, doende jaarlijks op den 1sten Mei tot huur drie Guldens.

VI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in Der-A-Kerk te *Groningen*, voor het Orgel, zijnde no. 521.

Te aanvaarden de perceelen 1, 2, 3, 4 en 6 op den 1sten Mei 1854, den Tuin van perceel 4 op Gregorie bevorens, perceel 5 dadelijk na den Toeslag.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2 — 5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

, Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 14den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke, weldoortimmerde HEEREN BEHUIZING met WOONKELDER, welke afzonderlijk wordt verhuurd, get. A 144, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD, staande en gelegen op vrij eigen grond, te *Groningen*, in de Oude Ebbingestraat, wordende door den Heer J. A. VAN HAMEL in huur bewoond.

II. De EIGENDOM van 29 B., 24 R., 30 E. BEHUISDE LANDERIJEN, gelegen onder *Uithum*, onder vaste beklemming in gebruik bij C. H. SCHUT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. versch. huur van *f* 190—00.

III. De EIGENDOM van 2½ B. LAND, gelegen te *Uitwierde*, nabij *Delfzijl*, onder vaste beklemming in gebruik bij den Heer J. SMIT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. verschijnende huur van *f* 64—00.

IV. De EIGENDOM van 2 B. LAND, gelegen als voren, onder vaste beklemming in gebruik bij dezelfden, voor eene jaarl. op Midw. versch. huur van *f* 56—00.

V. De EIGENDOM van 1 B., 85 R., 70 E. LAND, gelegen onder *Godlinze*, onder vaste beklemming in gebruik bij H. S. SCHUT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. verschijnende huur van *f* 35—00.

VI. De EIGENDOM van 76 R., 70 Ell. BEHUISDE LANDERIJEN en GROND, gelegen te *Marum*, onder vaste beklemm. in gebruik bij H. S. WIELINGA en Vr., voor eene jaarl., op Mei verschijnende huur van *f* 11—00.

VII. De EIGENDOM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE en TUIN, gelegen te *Tolbert*, onder vaste beklemm. in gebruik bij de Wedw. H. J. FERINGA, voor eene jaarl. huur van *f* 5—00.

VIII. Eene GRONDPACHT van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, gelegen buiten de Oosterpoort, te *Groningen*, bij J. G. KOOPMAN in gebruik, 's jaars voor *f* 3 — 52½.

IX. Eene GRONDPACHT, gelegen inden Achter-den-Muur, bij MIDDELKOSTER in gebruik, 's jaars voor *f* 0 — 75.

Om te aanvaarden Perceel 1 op den 1sten Mei en de overige Perceelen dadelijk na den Toeslag, en Perc. 1 te bezien op den dag van Verkoop, van 10 — 12 en van 2 — 4 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te verkrijgen ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

, Op nader te bepalen tijd, zal, ten Huize van H. MENSINGA, Kastelein buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene BEHUIZING, get. G 56, met grooten TUIN, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2 — 67½, staande en gelegen aan de Stadsgracht, tusschen de Ebbinge- en Boteringepoorten te *Groningen*, wordende in eigendom bewoond door de Wedw. en Erven K. E.

ZEEUWSCH IJPENHOUT.

Op DONDERDAG den 2den Februarij 1854, des voormiddags precies te elf uur verkooping van eene groote partij **puike ZEEUWSCH IJPEN STAMMEN**, van onderscheidene dikten, liggende aan den Molen te **Oosterhoogebrug**, bij **Groningen.**

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPENHOUT.

Op ZATURDAG den 4den Februarij 1854, des voormiddags precies te elf uur, verkooping van eene groote partij **puike ZEEUWSCHE IJPEN STAMMEN**, van onderscheidene dikten, liggende aan den Molen van H. BLOUW, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te *Sappemeer*, zal, op WOENSDAG den 1sten Februarij 1854, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Logementhouder NEVEN, in het Regthuis te *Hoogezand*, publiek te koop presenteren: de **BUITENPLAATS SANDVOORT**, bestaande in eene soliede HEEREN BEHUIZING, ruime KEUKEN, MANGELKAMER, STAL en KOETSHUIS, TUINHUIS, ZOMERHUIS en afzonderlijke TUINMANSWONING, TUINEN en HOVEN met exquise VRUCHTBOOMEN, SINGELS, PLANTAGIËN, GOUDVISCH- en andere VIJVERS, zware EIKEN, IJPEN en andere opgaande BOOMEN, groot 2 B., 15 R., 92 E., vrije en eigen grond, staande en gelegen aan den Trekweg buiten het Kleinepoortje, onder *Haren*, een kwartier uurs van *Groningen*, laatst bewoond geweest door Mevrouw de Weduwe NAUTA.

Te aanvaarden: de Tuinen dadelijk, het Huis op den 1sten April 1854 en de Tuinmanswoning op den 1sten Mei 1854. Te bezien op aanvraag bij den Tuinman op de Plaats.

De Voorwaarden van Verkoop en de Bewijzen van Eigendom liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN

VERKOOPING VAN EEN TJALKJE.

Op ZATURDAG den 4den Februarij 1854, des avonds te 6 uur, zal, ten Huize van K. J. NEVEN, Logementhouder in het Regthuis te *Hoogezand*, publiek verkocht worden: Een **OVERDEKT TJALKJE**, genoemd *Catharina*, groot 40 Tonnen, in 1842 nieuw gebouwd, met deszelfs OPGOED, thans liggende in het Hoofddiep te *Sappemeer*, voor de Fabrijk van de Heeren BAVINK, BAKKER en Co., en bevaren wordende door J. H. FRIMA. Te aanvaarden 8 dagen na den Verkoop.

Nader onderrigt te bekomen bij den Heer W. H. WILDERVANCK, te *Sappemeer*, en ten Kantore van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van G. J. SIKKEMA, op DONDERDAG den 2den Februarij 1854 (**niet** des voormiddags te 11, maar) des **avonds precies te 5 uur**, ten Huize van den Kastelein HUIZINGA, te *Warffum*, publiek te Koop te presenteren:

Eene **BEHUIZING**, no. 61, voorzien van een ruim WAGENHUIS, waarin sedert jaren met het beste succes de ***WAGEN- en STELMAKERIJ*** is en nog wordt uitgeoefend; voorts met nog eene afzonderlijke, op het Erf staande BEHUIZING; mitsgaders de BEKLEMMING van het ERF of HEEMSTEDE en grooten TUIN, staande en gelegen te *Warffum*, doende des jaars tot huur *f* 4—70.

Mr. H. VAN MARLE.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, ten verzoeke van R. J. SMIT, te *Kropswolde*, op VRIJDAG den 3den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein C. BOSS aldaar, in perceelen of in massa publiek verkoopen:

Ongeveer 15 Bunder uitmuntend HOOI- en WEIDELAND, in een opstrek gelegen achter den Korenmolen op de *Kropswolder Made*, ten Westen van den Weg, Kad. sectie G nos. 164, 165, 173 tot en met 178. Informatiën zijn te bekomen ten KANTORE van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,
Notaris.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den Koopman T. H. HUT, op VRIJDAG den 3den Februarij 1854, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder T. KOOPS, te *Oude Pekela*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene gedeeltelijk overdekte SCHEEPSLIJNBAAN en STOOF, met daarbij behoorende GEREEDSCHAPPEN, benevens eene daarbij staande BEHUIZING, in gebruik bij HINDRIK PAAP en REMKO BOSKER, met den daarvoor gelegen TUIN, alles staande en gelegen te *Oude Pekela*, Noordkant, Stadsgrond.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen de Weduwe H. T. KNOTNERUS, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder J. R. HAAN, te *Oostwold*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, APPELHOF en TUIN, met de VASTE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daaronder behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 47 Bunders, 69 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te *Oostwolder Polder*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 929—70, wordende thans in huur bewoond en gebruikt door H. K. HOVINGA en Vrouw; — en

II. De VASTE, ONOPZEGBARE BEKLEMMING van 2 Bunders, 20 Roeden en 70 Ellen *Land*, te *Oostwold* gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 27—00.

Voorts zal er alsdan publiek worden **verhuurd**: Ongeveer één Bunder GROENLAND, toebehoorende aan de Weduwe P. H. KNOTNERUS.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DINGSDAG den 7den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten verzoeke van den Heer B. CASEMIR, en ten Huize van J. H. BAKKER, te *Ruischerbrug*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en SCHUUR, *EENZAAM* genaamd, get. letter F, no. 64, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 22 B., 90 R., 10 E. BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen te *Harkstede*, zullende voortaan jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur doen *f* 90—00.

Mr. J. D. TRESLING.

Mr. **J. WITTEVEEN**, Notaris te *Metslawier*, zal, mede ten verzoeke van deszelfs Ambtgenooten **H. B. KLAASESZ**, te *Ternaard*, en **J. BRANDSMA**, te *Schiermonnikoog*, in na te melden Logement, op DINGSDAG den 7den Februarij 1854, des avonds te 6 uur, tegen genot van Verhooggeld, finaal veilen:

a. Het van oudsher gerenommeerde, zeer beklante en gedurende de laatste jaren aanzienlijk vertimmerde ***LOGEMENT HET WAPEN VAN OOSTDONGERADEEL***, met STALLING voor 130 Paarden en verdere AANHOORIGHEDEN, zeer gunstig gelegen bij de Aalsumerpoort te *Dokkum*.

b. Een hecht WAGENHUIS met ruime ZOLDER en MESTPLEK, staande en gelegen in de Achterstraat in wijk A te *Dokkum*.

c. 1 Bunder, 49 Roeden, 80 Ellen **GREIDLAND**, gelegen buiten de Aalsumerpoort, aan den geprojecteerden Kunstweg door *Oostdongeradeel*, onder *Aalsum*; Kad. Gem. *Ee*, Sectie A, nos. 559, en

d. 1 Bunder, 71 Roeden, 90 Ellen **DITO**, gelegen naast het vorige perceel; Kad. Sectie A, no. 558.

Alles breeder bij Biljetten omschreven; thans in eigen gebruik bij ROELF VENNEMA en Vrouw, en te aanvaarden: de Gebouwen c. a. den 12den Mei en de Landerijen St. Petri 1854.

Zijnde bij de provisionele Veiling op voorschreven perceelen geboden: perceel *a f* 9500, *b f* 850, *c f* 3068 en *d f* 3435; alzoo te zamen *f* 16853.

GROOTE VERKOOPING
VAN
DENNEN.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer A. S. LEURINGH, Burgemeester te *Leek*, op WOENSDAG den 8sten Februarij 1854, des voormiddags precies te 9 uur te beginnen, op de HAVEZATHE *TER HEIJL*, publiek te verkoopen:

Min of meer **1500 fraaije, regtopgaande DENNEN BOOMEN**, waaronder tot 60 Voet lengte, geschikt voor Masten, Balken, Flaten, Goten, Spanten, Hei- en Seinpalen.

Voorts nog eenige perceelen **SCHEL- en KAPHOUT**, in de *Oude Tij* op *Ter Heijl*, behoorende aan den Heer J. H. LEURINGH, te *Tolbert*.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op VRIJDAG den 10den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van de Wedw. JAN ALDERTS, te *Obergum*, publiek te Koop presenteren:

Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 18 Bunders best GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot huur *f* 92—50, staande en gelegen te *Ranum*, gemeente *Winsum*, en behoorende aan de Wedw. LIPPE ROELFS TER WEER en de Kinderen en Erfgenamen van wijlen haren eersten Echtgenoot GERRIT ENGBERTS STRATINGH.

Kunnende een gedeelte van den Koopprijs tegen behoorlijken Interest, onder eerste Hypotheek, over het verkochte blijven beleend.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Ten overstaan van Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op DINGSDAG den 14den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van F. F. DE VRIES, in den *Andel*, publiek worden verkocht:

De VASTE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunder en 53 Roeden best BOUWLAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 12—00, gelegen te *Andel*, en behoorende aan ROELF KORNELIS DANHOF aldaar.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Onder inwachting der vereischte Regtsautorisatie, is in de Landbouwer JELTE P. ABBRING, te *Zuurdijk*, C. S., voornemens, binnen kort, op nader te bapalen tijd en plaats, publiek te koop te presenteren:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 15 Bunders en 45 Roeden uitmuntend best GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot huur *f* 90—00, staande en gelegen te *Zuurdijk*.
II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bunders, 87 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 43—00, met eene daarop staande ARBEIDERSWONING, gelegen te *Zuurdijk*.
III. ADIDEM van 5 Bunders, 6 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 28—50, gelegen onder *Leens*; en IV. ADIDEM van 4 Bunders, 8 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 27—00, met het **Regt om er op te mogen Huizen**, mede onder *Leens* gelegen.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

PUBLIEKE VERKOOP.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op WOENSDAG den 15den Februarij 1854, des namiddags te één uur, ten verzoeke en ten Huize van JAN DOUWES BAKKER en Vrouw, wonende te *Enumatil*, publiek te verkoopen:

Hunne wéldoortimmerde ruime **BEHUIZING**, voorzien van 2 ruime VOORKAMERS, KEUKEN, PUT en REGENBAK, alsmede ruime SCHUUR met DOORRID, en STALLING voor Koeijen en Paarden; waarin sedert onheugelijke jaren met goed succes eene ***Herberg, Bakkerij en Slijterij van Dranken*** is en nog wordt uitgeoefend; met den daarbij behoorenden GROND, ter grootte van ongeveer 8 Roeden, doende jaarlijks aan de Kerk te *Lettelbert* tot Grondpacht *f* 1 — 75, staande en gelegen aan de Trekvaart van *Groningen* op *Stroobos*, bij de Klap te *Enumatil*, Gemeente *Leek*, alsmede aan den Heereweg van het Westerkwartier naar *Groningen*.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

In den loop der maand FEBRUARIJ zal alhier publiek ter verkoop worden gepresenteerd: Het **KOFSCHIP *JOHANNES JACOBUS***, oud ruim twee jaren, gevoerd geweest bij nu wijlen Schipper G. B. PEKELDER.

Kennisgeving,

dat de ***PLAATS HET GROOTE LEGER***, op *den Ham*, van wijlen den Heer T. TIJMENS, eerlang ***TE HUUR*** zal worden aangeboden, en wel de BEHUIZING met ongeveer 30 Gras zen LAND voor 6 jaren, en de overige LANDERIJEN bij perceelen voor één jaar.

GRONINGEN, 30 Januarij 1854.

J. HOMAN.

UIT DE HAND TE KOOP:

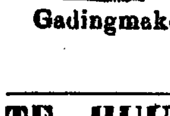

Eene **BEHUIZING** met TUINTJE, waarover de helft van den koopprijs, à 4½ pCt., kan blijven staan.

Gadingmakenden vervoegen zich bij den ondergeteekende.

JOHS. VAN DIJKUM,
Commissionair.

TE HUUR, TEGEN DEN 1STEN MEI,
voor één of meer jaren:

Eene nette **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van 2 KAMERS, KEUKEN, KELDER, PUT, REGENBAK en verdere GERIJFELIJKHEDEN, met een' grooten **TUIN**, staande op het aangenaamste gedeelte te *Slochteren*. — Te bevragen bij den Eigenaar, H. J. BOELMANS.

TE HUUR,

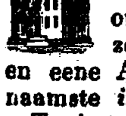

om terstond of op Mei 1854 te aanvaarden: Eene zeer nette **BEHUIZING**, waarin eene VOOR- en eene ACHTERKAMER, ENZ., staande op het aangenaamste in het Dorp *Zuidhorn*, aan den Straatweg.

Te bevragen bij J. SWARTWOLT, aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene net betimmerde **BURGER BEHUIZING**, Westzijde aan de Lage Der-A. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene zeer beklante en goed onderhoudene **GRUTTERIJ** te *Laude*, waarover *f* 2000 eerste Hypotheek kan blijven staan. Gadingmakenden vervoegen zich bij den Ondergeteekende.

JOHS. V. DIJKUM,
Commissionair.

TE HUUR OF TE KOOP:

TWEE VOORWERKEN behoorende tot de Kluft van **Vijven**, en **EEN VOORWERK** behoorende tot de Kluft van **Zessen**.

Te bevragen bij K. BEKS, in de Sledemenderstraat.

TE HUUR:

eene **HEEREN BEHUIZING**, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, lett. L no. 197, tegen Mei e.k. Te bevragen bij den Timmerman A. J. VAN DER NAP, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

TE HUUR,

om dadelijk of primo Mei te aanvaarden: de **BOVENWONING** boven A. KAPPERS, Apotheker in de Brugstraat, voorzien van onderscheidene VERTREKKEN, KELDER, ZOLDERS, ENZ. ENZ.

TE HUUR,

op den 1sten Mei: Een **HUIS** bij de Apoort. Te bevragen bij N. J. BOOMGAARD, Timmerman aan de Lage Der-A te *Groningen*.

Te Huur tegen den 1sten Mei

1854: Eene nieuwe moderne **VOORKAMER**, met vrolijk uitzigt, in de Hoofdplaats van een Kanton, zeer geschikt voor een aldaar niet aanwezigen Advokaat, desverkiezende met inbegrip van den KOST. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

MEN VRAAGT TE HUUR,

tegen primo Mei: eene **HEEREN BEHUIZING** met **vijf** of **zes Kamers**. Onder opgaaf van **huurprijs**, adres aan het KANTOOR dezer COURANT, onder lett. G. W.

Attentie!

Een komplete **BOEKWEITMOLEN**, waaronder beste **DORRE**; alsmede een beste **CHAR À BANCS**, voor **9 Personen**, zeer geschikt voor eene **Diligence-Onderneming**, zijn ***UIT DE HAND TE KOOP*** bij

L. B. OOSTEWEEGHEL,
Mr. Smid, Nieuweweg te *Groningen*.

ATTENTIE.

BEREND GEERTS VEENHUIS, Zaakwaarnemer te *Uithuizen*, en GEERT VEENHUIS, Zaakwaarnemer te *Groningen*, verwittigen hunne begunstigers, dat zij te zamen als vroeger blijven continueren in het **bezorgen** van **PLAATSVERVANGERS** en **NOMMERVERWISSELAARS**; belovende eene accurate en civiele behandeling; verzoekende gunst en rekommandatie.

B. VEENHUIS.
G. VEENHUIS.

NationaleMilitie.

De Ondergeteekende beveelt zich minzaam aan in het leveren van **PLAATSVERVANGERS** en **NUMMERVERWISSELAARS**. — Diegenen, welke voor de LOTING willen KONTRAKTEREN, kunnen sich ingenis bij den ondergeteekende vervoegen.

H. MATTHIJS, aan de Groote Markt.

A. VALK,

ZIJDE- en WOLLENVERWER te ***Assen***, heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij wederom op **HEDEN den 31sten dezer** zich te ***Groningen*** bevindt. Is gelogeerd bij den Logementhouder KISCH, in de Folkingestraat, en aldaar te ontbieden.

Men vraagt 2000 *Gulden*

op EERSTE HYPOTHEEK. — Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

2 WAGENMAKERSKNECHTEN,

vast Werk begeerende, kunnen zich vervoegen bij

D. RUNEMAN,
in de Poelestraat.

NB. Bij bovengenoemde zijn onderscheidene **nieuwe** en **gebruikte RIJTUIGEN** te bekomen tot *billijke prijzen*

Niet ten dienste der ijdelheid, niet alleen om eene verlorene schoonheid een jeugdig en krachtig voorkomen terug te geven aan hen, die op jeugdigen leeftijd reeds het schtbare voorkomen des ouderdoms verkregen hebben, maar om den nadeeligen invloed te keeren dien een kale schedel op de gezondheid uitoefent, heeft zich de geleerde DUPUYTREN een' tijd lang bijzonder met de studie der Haarziekten bezig gehouden en het middel gevonden, de Natuur te helpen, waar zij door zwakte of tragen bloedsomloop te kort schiet in het produceren.

Zijne **POMADE** is wereldbekend, en de Heer MALLARD, Apotheker in *Parijs*, is de tegenwoordige bezitter. De verkoop in de *Nederlanden* is aan het VERKOOPHUIS en de onderstaande Depôts opgedragen; de prijzen zijn gesteld 75 C., *f* 1.25, *f* 2. Ieder Potje heeft het Zegel MALLARD met het omschrift van het Verkoophuis.

De Heer MALLARD is ook in het bezit van een **HAARWATER**, dat bijzonder geschikt is, met de Pomade DUPUYTREN aangewend te worden. Het zuivert het Hoofd van uitslag, roos enz., de Huid en het Haar van oude vetdeelen, zonder loog of spiritus, en maakt ze vatbaar voor de ontvangst van nieuwe krachtgevende middelen, — het is het HAARWATER van Dr. BREMSER; het fleschje daarvan kost *f* 1.25. Wij durven deze middelen met gerustheid aanbevelen, en wie er zich nader mede bekend maken wil, kan een klein berigt in de Depôts gratis laten halen.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Groningen* bij C. RIKKERS; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

*** Bij **J. DE LANGE**, te *Deventer*, ziet het licht:

BIBLIOTHEEK
VOOR
BUITENLANDSCHE THEOLOGIE,

UITGEGEVEN DOOR

Dr. ***J. C. ZAALBERG, P.z.*** en Dr. ***A. W. VAN CAMPEN.***

EERSTE DEEL. EERSTE STUK.

Van dit Tijdschrift verschijnt elke twee maanden een stuk van 8 bladen druks, in gr. 8vo. — De prijs per jaargang is ***f* 8.**

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 31sten Januarij 1854, *no.* 9.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

AMSTERDAM, 28 Januarij.

Te Uitgeest is j.l Zaturdag van *drie* welgeschapen zonen voorspoedig verlost, de huisvrouw van den broodbakker *C. Kramer.* De vroedvrouw der gemeente heeft de 37jarige moeder bijgestaan. Allen, zoowel de moeder als de drie kinderen, bevonden zich allezins welvarende.

— Even als in Bommelerwaard, heerscht te Strijen eene groote sterfte onder de schapen. De beestenkooper *L. Z.* heeft er reeds een 70tal verloren, terwijl verscheidene landbouwers insgelijks aanmerkelijke verliezen ondergaan hebben. De siekte onder het rundvee, die hier en in de omstreken sedert eenige jaren belangrijke offers eischte, schijnt daarentegen geheel geweken.

MAASTRICHT, 29 Januarij.

De heer *C. Arensz*, die sedert vier jaren de Hoogduitsche taal en de handelswetenschappen met de meeste onderscheiding aan het koninklijk athenaeum te dezer stede, afdeeling industrieschool, doceerde, en vele blijken van kunde en ervarenheid gaf, is beroepen als leeraar van de handelsgeschiedenis, warenkunde en statistiek bij de openbare academie voor handel en nijverheid te Leipzig, en zal eerlang die betrekking gaan aanvaarden.

— Er bestaat alle vooruitzigt dat de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij door de beide betrokkene gouvernementen, Pruisen en Nederland, gemagtigd is tot het openen eener geldleening, om den reeds toegestanen spoorweg van Maastricht naar Hasselt te bekostigen, ook spoedig met de werkzaamheden voor het aanleggen van dien weg eenen aanvang zal worden gemaakt.

's HERTOGENBOSCH, 27 Januarij.

Wij kunnen de verzekering geven, dat de Redemptoristen bepaald hebben afgezien van den aankoop van het gebouw der societeit de Unie alhier, om daarvan een klooster en kerk dier orde te maken.

Op aanvraag van die orde heeft het algemeen armbestuur alhier, onder nadere goedkeuring van den gemeenteraad, echter toegestemd in het afstaan van eene hofstede met moestuin, in de tweede Nieuwstraat, tegen eene koopsom van *f* 7500 of eene grondrente van *f* 300 's jaars.

UTRECHT, 26 Januarij.

Bij den boekhouder der diaconie van de Hervormde gemeente alhier is ontvangen van een onbekende, de belangrijke gift van zesduizend gulden.

LEEUWARDEN, 28 Januarij.

Op nieuw zijn 113 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9387 runderen.

— In de vergadering van den gemeenteraad alhier, van den 26sten dezer, werd o. a. uitgebragt het rapport van burgemeester en wethouders, betrekkelijk eene missive van den luitenant-kolonel, kommandant van de thans alhier garnizoen houdende escadron jagers te paard, waarbij wordt verlangd o. a. vergrooting en verbetering van het buiten de stad gelegen exercitie-veld en het vergrooten van het exercitie-plein vóór den kavalleriestal, ten dienste der recruten, zoomede het vergrooten der manége enz.

Er wordt opgemerkt, dat deze gemeente gedurende de laatste vijfentwintig jaren reeds belangrijke opofferingen, ten dienste van het garnizoen, zich heeft getroost, te weten: voor den aanbouw eener kazerne *f* 220,000, voor de garnizoens ziekenzaal *f* 34,000, voor de vernieuwing der hoofdwacht *f* 10,000, voor den kavallerie-stal *f* 36,000, voor de verbetering van het exercitie-veld *f* 1050, behalve 't land, voor het daarstellen van een hulp-kavalleriestal, het tijdelijk inrigten van een gedeelte van de kazerne voor een stal enz. p. m. *f* 10,000, waarbij thans nog wordt verlangd een exercitie-veld voor de kavallerie, ter grootte van veertien bunders en hetzelve, als zijnde het bestaande kleigrond, te bedekken met een' laag zand ter dikte van 30 duimen, met den aankoop van 6½ b. zoo dit daar verkrijgbaar is, hetwelk eene uitgaaf zal vorderen van omstreeks *f* 49,000 — eene vergrooting van het exercitie-plein bij den kavallerie-stal door demping der stadsgracht, waarvan de kosten zijn begroot op *f* 8000, en waaraan niet zonder belemmering der scheepvaart en doorstrooming van 't water zoude kunnen worden voldaan — en het bouwen eener nieuwe manége, geraamd op *f* 20,000.

Burgemeester en wethouders stellen dus voor, om aan den heer commissaris des Konings, op deszelfs missive betreffende deze zaak, in dezer voege te antwoorden: dat de raad gaarne de kosten wenscht te bestrijden, welke zullen kunnen dienen om in de wezenlijke behoeften van het garnizoen te voorzien, doch dat de raad aan geene overdrevene eischen kan en mag voldoen, niet twijfelende of het gouvernement, en bepaaldelijk de minister van oorlog zal in dezen des raads zienswijze deelen; dat evenwel de raad niet ongenegen is tot het bouwen eener nieuwe manége, bijaldien de tegenwoordige aan het domein behoorende manége met stalling aan de gemeente worde overgedragen, en de gemeente een gegrond uitzigt erlangt op het voortdurende behoud van een kavallerie-garnizoen van ongeveer gelijke sterkte als het tegenwoordige, kunnende het exercitieplein bij den kavalleriestal eene aanmerkelijke uitbreiding erlangen, door het opruimen der zich aldaar bevindende boomen. Bij dit schrijven tevens over te leggen eene opgaaf der sedert den 1sten Dec. j.l. reeds ten koste van het garnizoen gedane uitgaven.

Na eenige discussiën wordt overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders met eenparige stemmen besloten.

— Sedert de laatste opgave zijn op nieuw drie personen ter dezer stede door de cholera aangetast, waarvan echter geene zijn overleden. In het geheel zijn er aangetast 25, overl. 16, hersteld 6, in behandeling gebleven 3.

— De sedert eenige jaren immer afnemende bevolking in het huis van opsluiting en tuchtiging alhier, die in 1848 het cijfer van 900 man te boven ging, bedroeg op den 1sten Jan. slechts 490. Dit getal is in den loop des vorigen jaars niet aanmerkelijk veranderd, daar het getal ontslagenen en overledenen bijna gelijk heeft gestaan met dat der ingekomenen.

— In de vorige week is jemand, die de veemarkt alhier bezocht, met eene pijp in den mond op de straat gevallen. Daarbij heeft de pijpsteel zoodanig tong en keel bezeerd, dat hij, na eenige dagen zeer geleden te hebben, reeds heden aan de gevolgen is overleden.

— Z. M. heeft benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Berlicum mr. *J. Klasing Schonegevel*, advocaat te Dockum.

ASSEN, 28 Januarij.

Men verneemt dat er ter gelegenheid van het IXde landhuishoudkundig congres te Assen eene tentoonstelling zal worden gehouden van Drentsche oudheden, zoo nl. daartoe genoegzame voorwerpen kunnen worden bijeengebragt.

Het bestuur van het IXde landhuishoudkundig congres noodigt de fabrikanten van landbouw-werktuigen uit, om de producten van dezen hunnen tak van nijverheid ter verkoop ten toon te stellen bij gelegenheid van het aanstaande landh. congres, op den 28sten Junij e.k. en volgende dagen te Assen te houden; zullende daartoe een geschikt lokaal gratis beschikbaar worden gesteld; terwijl het bestuur van dat congres bereid zal worden bevonden de zoo veel mogelijk kostelooze verzending dezer werktuigen bevorderlijk te zijn en aan de fabrikanten tot bedoeld einde de meest mogelijke hulp te verleenen.

— De werkzaamheden aan het Drentsche Middenkanaal worden ijverig voortgezet, zoodat eerstdaags de eerste schutsluis zal worden gesteld.

— De kolonisten *Piet v. d. Veen*, *Piet v. d. Wal* en *Jan de Haan*, betrapt op het stelen van koren uit de schuur eens bouwboers te Veenhuizen, en in verzekerde bewaring gesteld zijnde, om aan den bevoegden regter overgeleverd te worden, hebben ter ontkoming pogingen tot brandstichting aangewend. Toen men hen uit de provoost kwam halen om hen naar Assen te transporteren, sloegen er de vlammen uit. Gelukkig was het niet te laat, de-vijl nog slechts het stroo, dat hun tot ligging diende, verbrand was.

KOEVORDEN, 26 Januarij.

Naar wij met zekerheid vernemen, is men eindelijk te rade geworden, om de Noord- en Zuidbarger markten te verdeelen. Eene commissie is benoemd. Deze markt is ruim 12,000 bunders groot, meer dan 5/6 bestaat uit veen.

— Er bevinden zich thans alhier zeven heeren met de heeren *van Runen* en *Graswinkel.* Naar men zegt, zijn de eersten Rotterdammers, en zijn zij naar Emmen geweest, om over den aankoop van veenen te handelen; men vermoedt verder, dat deze heeren de concessie en het project van den heer *Graswinkel* zouden willen ten uitvoer leggen.

— Door Hollandsche kooplieden zijn in het Hannoversche de trek-ossen opgekocht tegen hooge prijzen: er zijn er onder, welke op 30 cent het halve Ned. pond te staan komen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 28sten Januarij.

Aanwezig de heeren: SLOT, TRIP, DE SITTER, CREMERS, LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, DOMMERING, V. ITTERSUM, MULLER, DE LA FAILLE, OUDEMAN, SWAAGMAN, MEIJER, V. IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, V. HEIJNINGEN BOSCH, ONNES, ROELFSEMA, GEERTSEMA en MESDAG.

De volgende onderwerpen worden in behandeling genomen:

1) *Missive van den minister van binnenl. zaken, d.d.* 19*den Jan., aangaande de toestemming tot het leggen van eenen telegraafdraad in Groningen.* Daarbij zal het noodig zijn ijzeren buizen onder de straten te leggen en deze alzoo op te nemen; weshalve de minister verzoekt, dat de raad daartoe toestemming verleene en iemand door burgem. en weth. worde belast om met den hoofdingenieur of andere ambtenaren van den waterstaat in overleg te treden. — Op voorstel van den voorzitter geeft de raad hiertoe zijne toestemming en wordt de verdere uitvoering aan burg. en weth. opgedragen.

2) *Voordragt van Burg. en Weth. van eene nieuwe redactie van art.* 19 *der voorwaarden betreffende de levering van gas aan partikulieren.* — Volgens deze nieuwe redactie zullen alle geschillen omtrent de levering en den aanleg van gas en gastoestellen, bij mislukking van pogingen tot minnelijke schikking, aan 3 scheidslieden worden opgedragen, onder dien verstande evenwel, dat de gemeente aan deze bepaling niet is gebonden, zoolang in elk voorkomend geval de goedkeuring van Ged. Staten niet is verleend, doch de verbruiker overigens onvoorwaardelijk aan dezelve is verbonden.

De heer GEERTSEMA komt tegen deze redactie op, die, zijns bedunkens aan het bestuur te veel vrijheid geeft tegenover de particulieren, die hier als medecontractanten beschouwd moeten worden, en wenscht hij daarom het art. zoo te lezen, dat de stad niet is gebonden, zoodra de toestemming van Ged. Staten is geweigerd.

De heer WICHERS gelooft, dat de redactie goed is; de verpligting van de stad om het geschil aan scheidslieden te onderwerpen gaat voorop en is absoluut, maar zal geen effect hebben, als in elk gegeven geval Ged. Staten weigeren, de toestemming te geven.

De heer GEERTSEMA zegt, dat dit ook zijne bedoeling is, maar dat juist daarom de redactie moet worden gewijzigd.

De heer CREMERS verdedigt de redactie, die door den heer QUINTUS wordt bestreden. — Wordt besloten de redactie ter secretarij neder te leggen, met verzoek aan de leden om daarbij te voegen zoodanige lezing van het artikel, als zij wenschelijk achten, om in eene volgende vergadering daarover te besluiten.

3) *Ontwerp-besluiten tot bepaling van eenige af- en overschrijvingen op verschillende posten op de gemeentebegrooting over* 1853. — Vastgesteld, zooveel noodig onder goedkeuring van Ged. Staten.

3) *Rekest van* G. S. HEMMES, *collecteur aan het Damsterverlaat.* — Bij de invoering van het nieuwe tarief is besloten, dat jaarlijks moet worden bepaald of het verlaatsgeld gecollecteerd zal worden dan wel of het verlaat zal worden verpacht. Het eerste had in 't vorige jaar plaats gehad, daar men met de invoering van het nieuwe tarief wilde weten, hoeveel het verlaat opbragt. Dit tarief heeft van Mei tot nu toe gewerkt en dus nog te korten tijd, om daarover nu reeds met juistheid te kunnen oordeelen, weshalve burg. en weth. van meening zijn om nog een jaar te laten collecteren.

Na eene opmerking van den heer ONNES wordt besloten de stukken ter secretarij neder te leggen.

5) *Concept-contract ter verpachting van de stads Ter-Apelersluis met de daarbijgelegene behuizing en klapbrug, aan* J. LUIDER. De rentmeester stelt voor daartoe over te gaan, tegen *f* 52 huur, van den 1sten Febr. 1854 tot ult. April 1855. — Ook de veencommissie is daarover gehoord. — Wordt besloten het contract vast te stellen, onder goedkeuring van Ged. Staten.

6) *Rapport van de commissie omtrent het rekest van den aannemer* J. W. BLEIJ, *om remissie van boete.*

De voorzitter gelooft, dat het rapport alleen steunt op medelijden met den aannemer en ziet niet, dat er eenige grond voor de remissie ook maar van de halve boete bestaat.

De heer TRIP erkent, dat de aannemer meer spoed had kunnen maken, dan hij gedaan heeft en dat er wel reden van ontevredenheid over hem bestond, maar de man zou daarvoor te zwaar moeten boeten, als de volle boete van *f* 380 op hem werd toegepast; hij wenscht daarom de bezwaren, die aan de spoedige oplevering van het werk in den weg hadden gestaan zoo zwaar te doen wegen, als zij kunnen, en niet al te streng in de toepassing der boete te zijn en is daarom voor eene boete van *f* 190; ook eene zoodanige zal andere aannemers niet zorgeloos maken. Overigens heeft de late oplevering van het werk aan de stad geene schade veroorzaakt en heeft de aannemer goede steenen, kalk, enz. geleverd.

Onderscheidene leden voeren hierover nog het woord daar sommigen in de plaats gehad hebbende omstandigheden en na hetgeen daarover reeds bij burg. en weth. is voorgevallen geen reden vinden om eenige remissie toe te staan, anderen daarentegen de boete niet in al hare strengheid wenschen te hebben toegepast, en den door de commissie voorgestelden middelweg wenschen gevolgd te zien.

Bij stemming wordt de conclusie van het rapport, waarbij den aannemer de helft der verschuldigde boete wordt kwijtgescholden, met 16 tegen 6 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *Mesdag*, *Oudeman*, *Cremers*, *de Sitter*. *Swaagman* en de voorzitter)

7) *Rapport nopens het plan tot vereeniging van het Boterdiep met de Stadsgracht*, bij monde van den heer CREMERS. Nadat de commissie de zaak reeds onderzocht had en toen zij gereed was haar rapport uit te brengen, werd haar nog in handen gesteld een adres van ingezetenen van het noordoostelijk gedeelte der stad, bezwaren inhoudende tegen de door Ged. Staten voorgestelde verbinding, welk adres de commissie in hare eigen overtuiging heeft bevestigd. Zij herinnert aan het vroeger plan om het Boterdiep binnen de stad met het loopende diep te verbinden, waartegen vroeger de bezwaren door den raad aan Ged. Staten zijn bekend gemaakt, hetgeen echter, tegen de bedoeling van den raad, ten gevolge gehad heeft het voordragen van het nu voorgestelde plan van eene verbinding buiten de stad om door de stadsgracht.

De slotsom harer overwegingen wordt aangeboden in eene missive, welke zij voorstelt namens den raad aan Ged. Staten te zenden. Daarin wordt het leedwezen te kennen gegeven over het opgeven van het vroegere plan van verbinding, aan welks uitvoering grootere voordeelen verbonden schijnen dan aan eene doorgraving door de stadsgracht. Het zou voor de gemeente wenschelijk zijn in 't belang van de bestaande inrigtingen van nijverheid, dat zulk een werk in haren kom worde daargesteld. Ook voor het overige gewest is eene verbinding binnen de stad door van het Hunsingo-kwartier met het Winschoterdiep verkieslijker, boven die van het Hunsingo- en Fivelingo kwartier, ook omdat de schepen, die na door de stads gracht gevaren te zijn, om in het Winschoterdiep te komen, de sluisgelden aan het Damsterverlaat zullen moeten voldoen.

Voor den handel der ingezetenen van het N. O. gedeelte der stad zoude eene verlegging van los- en laadplaats voor de gewone markt- en landschepen naar elders groote nadeelen opleveren. Bij het bestaande gebrek aan ruimte in het Boterdiep merkt men op, dat de gewone land- en marktschepen hare legplaats in het Boterdiep moeten behouden, terwijl, zoo eene nieuwe legplaats noodzakelijk wordt geacht, (als de verbinding met het Winschoterdiep daar ter plaatse achterwege blijft) deze voor alle andere schepen dient bestemd te zijn, die door haren aard de gewone uitoefening der nijverheid van het Boterdiep belemmeren. Ook kan het Boterdiep niet worden gemist, omdat bij de nieuw ontworpen legplaats de gelegenheid ontbreekt, om er gebouwen op te trekken.

Ook schijnt er reden te zijn om te betwijfelen of de beoogde doorvaart zal worden verkregen door het voorgedragen plan, en wel wegens de bezwarende voorwaarden, dat de doorgang door kettingregelpalen van het overig gedeelte der stadsgracht zal moeten gescheiden zijn. [illegible] is dus gereed voor de doorgraving in den kom der gemeente eene hoogere bijdrage te geven, doch ook, indien die doorgraving door Ged. Staten aan te veel bezwaren onderhevig geacht wordt, zal men voor het tegenwoordig ontwerp de voorgestelde bijdrage besteden. Echter wenscht de raad vooraf zekerheid te erlangen, dat de bij het Boterdiep geïnteresseerde belangen zoo min mogelijk door het tegenwoordig plan zullen worden benadeeld.

De commissie acht het raadzamer de toezegging tot het voorgesteld plan voorwaardelijk te geven [illegible] geheel te verwerpen. Zij merkt op dat de [illegible] van den stadswal voordeeliger zal zijn, indien daartoe de vergunning zou verkregen kunnen worden de vestingwerken in de derde klasse te stellen. Eindelijk wordt nog opgemerkt, dat het bestaan der touwslagerij, die bij die doorgraving der wallen zal worden afgebroken, zoo veel mogelijk moet worden gewaarborgd. De commissie adviseert ten slotte om te besluiten *a.* aan Burg. en W. op te dragen om namens den raad het hierbij overgelegde stuk als bevattende de uitdrukking van zijn gevoelen aan Ged. Staten in afschrift mede te deelen;

b Burg. en Weth. te verzoeken het adres van ingezetenen in afschrift en vergezeld van de hun oorbaar schijnende ondersteuning aan dat collegie toe te zenden, tevens zijne aandacht vestigende op de vermelde touwslagerij;

c. hun op te dragen om namens den raad, Ged. Staten opmerkzaam te maken op de tastbare belemmering, die de benaming van vesting aan allen vooruitgang te dezer stede berokkent en hen te verzoeken, daarin een grond te willen zien om de van hier uitgegane pogingen te ondersteunen, ten einde te verwerven, dat de vestingwerken van Groningen zoo veel mogelijk in de derde klasse worden gesteld.

8) *Rekest van de gezamenlijke schuitevaarders in het veer tusschen Groningen en Winschoten*, verzoekende om het contingent of het ¼ der vrachtloonen, weder onderhands te mogen pachten, voor eene gelijke som als het vorige jaar.

Burg. en weth. zijn voor de inwilliging van het verzoek en gelooven, dat de pachtsom billijk is. — Wordt besloten, het verzoek toe te staan, onder goedkeuring van Ged. Staten en aan burg. en weth. de uitvoering op te dragen.

9) *Voorstel van burg. en weth. om te besluiten tot het op afbraak verkoopen van het huis, oostzijde van het Akademieplein in de Broerstraat.* — Zal in eene volgende vergadering worden behandeld.

10) *Missive van burg. en weth. van Zandt*, d.d. 21sten Jan., daarbij kennis gevende, dat door den raad tot schoolonderwijzer aldaar is benoemd J. W. PETTINGA en zulks na bekomene magtiging van den minister van binnenl. zaken bij missive van den 4den dezer.

De heer TRIP zegt nog, dat die benoeming met volkomene overeenstemming is geschied en dat hij dus geene zwarigheid maakt genoemden persoon te benoemen tot voorzanger, koster en organist. — Wordt besloten de missive aan den heer TRIP ter hand te stellen.

11) *Rekest van* A. G. RIGA, *verzoekende remissie van de boete wegens de te late oplevering van de door hem aangenomene vertimmering van het voormalig stads ziekenhuis.*

Dit verzoek grondt zich op de onmogelijkheid om bij de geheerscht hebbende windstilte, gedurende 4 weken hout te kunnen bekomen. — In handen eener commissie gesteld, bestaande uit de heeren TRIP, VAN HEIJNINGEN BOSCH, ONNES, SWAAGMAN en MESDAG.

12) *Adres van den akademischen senaat, betrekkelijk de kermis.* De rector en senaat hebben zich meermalen tot den raad gewend om de kermis in September af te schaffen, of althans die te houden op een tijd, dat zij minder gevaarlijk is voor de studie en de zedelijkheid der aan hunne zorgen toevertrouwde jongelingschap. Nu er bij den raad sprake is eene kermis af te schaffen, verzoekt de senaat de kermissen of geheel af te schaffen, of die te beperken tot ééne kermis in de maand Julij. — In handen gesteld van de vroeger voor deze zaak benoemde commissie.

13) *Benoeming van 4 leden voor de veencommissie.* — Bij deze en de volgende benoemingen worden tot stemopnemers aangewezen de heeren MULLER, OUDEMAN, SWAAGMAN en MESDAG. — Met volstrekte meerderheid worden benoemd de heeren QUINTUS, V. ITTERSUM, ROELFSEMA en ONNES.

14) *Benoeming van 4 leden voor de poldercommissie.* Worden benoemd de heeren QUINTUS, CREMERS, V. IMHOFF en V. HOUTEN.

15) *Benoeming van 4 leden voor de commissie van art.* 166 *der gemeentewet.* Worden benoemd de heeren CREMERS V. HEIJNINGEN BOSCH. Voor dat men tot de stemming van een derde lid overgaat, verzoekt de heer LOHMAN geene aandacht op hem te slaan en van de benoeming verschoond te mogen worden. Nadat de voorzitter en de beide eerstbenoemde leden der commissie er op aangedrongen hadden, dat de heer LOHMAN van zijn besluit mogt terugkomen, daar zij het een verlies voor de commissie rekenden, werd de heer LOHMAN met volstrekte meerderheid van stemmen tot lid der commissie benoemd. Hierop verklaart de heer LOHMAN zich de benoeming te zullen laten getroosten, om geen slecht voorbeeld te geven van zich te onttrekken aan eene betrekking, die de meerderheid meende hem, ondanks zijn verzoek, te moeten opdragen. Tot vierde lid wordt benoemd de heer V. IMHOFF.

16) *Benoeming van 3 leden van de raadscommissie voor het brandwezen.* Worden benoemd de heeren DOORNBOSCH, MÜLLER en SWAAGMAN.

17) *Benoeming van 4 leden voor de gascommissie.* Hiertoe worden benoemd de heeren V. IMHOFF, DE SITTER, ROELFSEMA en SWAAGMAN.

Na lezing der korte notulen wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 30 Januarij.

Wij maken belanghebbenden opmerkzaam op het in deze Courant geplaatste reglement op het begeven van beurzen uit het fonds der hoogleeraren te Groningen, waarmede een aanvang zal worden gemaakt met den aanvang van het volgend akademiejaar. Afzonderlijke afdrukken van dat reglement zijn bij de uitgevers dezer verkrijgbaar, tegen 10 cent het exemplaar.

— Met genoegen vernemen wij, dat dezer dagen een algemeen collectanten-gezelschap van leden der Hervormde gemeente alhier is opgerigt, hetwelk zich ten doel stelt, om op den voet als het hier bestaande algemeen diaken-gezelschap, nuttig werkzaam te zijn, hebbende zich bereids 46 leden en 2 begunstigers daartoe vereenigd.

Wij wenschen dit gezelschap hartelijk geluk met zijn ontstaan, en hopen dat bij meerdere deelneming, hetzelve op den duur aan het schoone doel mag beantwoorden.

— Heden morgen is weder een aanvang gemaakt met het leggen der hoofdpijpen voor de gasverlichting alhier, welke werkzaamheden ten gevolge van de vorst en de veel gevallene sneeuw, in December moesten worden gestaakt.

— Bij den noordwesten wind is het water in het Reitdiep heden nacht, volgens de peilschaal, tot de buitengewone hoogte van 9 palmen en heden middag van 1 el 1 palm boven vol zee geklommen. Gelukkig zijn de groote spilsluizen open gebleven, anders had men misschien eene herhaling gezien van de overstrooming van het najaar.

— Naar men ons mededeelt is het ijs in het Reitdiep beneden bij de Zoltkamp losgeraakt en het kanaal van hier naar zee weder voor de scheepvaart geopend. De sleepboot zal morgen alhier arriveren met een schip op sleeptouw. Ook is alhier binnengekomen een schip met eene lading smidskolen, 't welk bij Aduarderzijl in het ijs was vastgeraakt.

— Bij besluit van den 26sten Januarij j.l. heeft Zijne Majesteit de benoeming van den heer E. DE WENDT ALBERDA VAN EKENSTEIN, burgemeester van Marum, tot secretaris zijner gemeente, met Zijne goedkeuring bekrachtigd.

— Door de gedeputeerde staten dezer provincie is aan de gemeentebesturen eene circulaire gerigt, waarin het gevoelen van zijne exc. den minister van binnenlandsche zaken wordt kenbaar gemaakt, om geene buitengewone omslagen te doen, ten einde in den nood der minvermogenden te voorzien, maar dat het de bijzondere liefdadigheid is, welke op den duur met goed gevolg tot wering der armoede kan werkzaam zijn; dat, zoodra de bijzondere liefdadigheid te kort schiet, en men er toe overgaat om belastingen te heffen, de liefdadigheid *minder* en de last der gemeente *grooter* wordt, en dat de gemakkelijkheid om onderstand te verkrijgen, de armen zorgeloos voor de toekomst, en dus het besparen in ruime tijden zeldzaam maakt.

Het is dus de wensch van zijne exc. den minister, dat door de vrijwillige giften en niet door het heffen van buitengewone belastingen in den nood der behoeftigen worde voorzien.

— Woensdag middag is van de werf van den scheepstimmerman J. PIK, aan het Westerdiep te *Veendam*, met het beste gevolg te water gelaten het kofschip *Frans Wilkens*, gebouwd voor rekening van kapt. ENGELSMAN te Veendam, en ROGAAR te Wildervank.

— Uit *Nieuwolda* berigt men ons van den 28sten:

De meid van den landbouwer R. H. U. heden voormiddag bij hare kleerenkist komende, ontdekte met schrik, dat zij daaruit eenig geld, plus minus acht gulden, miste. Niemand der huisgenooten wist hiervan de oorzaak op te geven. De landbouwer J. S., daar toevallig aanwezig, herinnert zich voor eenigen tijd, eene bedelende vrouw, met name G. T., herkomstig uit het naburig Wagenborgen, van de woning van U. te hebben zien afkomen. En daar de kist van de meid in het achterhuis stond en de sleutel in dezelve was vergeten, viel op genoemde vrouw al aanstonds verdenking. Men zette haar na en vond haar bij een' daglooner alhier. Naar men zegt, is het vermiste geld bij haar teruggevonden, uitgenomen een gedeelte, waarvoor reeds *koffij*, *kandij*, *koek* en ander *zoet gebak* was aangekocht. Onmiddellijk daarop is zij aan het bestuur dezer gemeente overgegeven, en vervolgens, na verhoor, heden namiddag naar de regtbank te Winschoten overgebragt. — Men verhaalt dat deze vrouw vroeger reeds éénmaal in handen der justitie is geweest.

— Te *Oldehove* werden sedert lang de bezitters van schapen verontrust door enkele lieden, die des nachts in hunne weiden gingen, de schapen slagtten en daarna vleesch en vet medenamen. Eindelijk is het den korporaal BOOIJ, kommandant der hulpmaréchaussée, gestationneerd te Zuidhorn, gelukt, twee dier dieven aan de justitie over te leveren. In den namiddag van Vrijdag, terwijl den vorigen nacht een schaap bij den landbouwer FOLKERS was gestolen, heeft deze kommandant bij twee verdachte personen huiszoeking gedaan, vleesch en vet gevonden en daarna de daders gevankelijk naar Groningen overgebragt.

— In den morgen van den 28sten Januarij tusschen 8 en 9 uur is de zoogenaamde Breekster watermolen, staande bij het Kardinger-Maar te *Middelstum*, totaal afgebrand. De oorzaak is onbekend, maar die molen des nachts met sterken wind gemalen hebbende, zoo is het waarschijnlijk, dat dezelve in den brand is gemalen, 't welk door zorgeloosheid bij het verlaten van den molen niet is ontdekt; terwijl overigens een dikke mist belet heeft den aanvang van buiten te zien en middelen tot blussching aan te wenden.

— Z. M. de Koning heeft eenige artt. vastgesteld voor de te houden tentoonstelling van landbouw, welke in October aanst. te Arnhem zal plaats hebben. De hoofd-commissie voor die tentoonstelling bestaat uit leden van verscheidene provinciën, als o. a.

Voor Friesland: jhr. VAN SWINDEREN, lid der Eerste Kamer, te Leeuwarden; jhr. O. DE KEMPENAAR, te Oranjewoud; jhr. E. D. VAN BEIJMA, te Weidum.

Voor Groningen: professor H. C. VAN HALL, te Groningen; A. REINDERS, lid van de Tweede Kamer, te Warffum; jhr. mr. M. BACKER, te Groningen; T. BORGESIUS, te Oude-Pekela; TH. F. UILKENS, te Wehe.

Voor Drenthe: J. VAN KONIJNENBURG, te Frederiksoord; mr. L. graaf VAN HEIDEN REINESTEYN, te Assen; jhr. mr. H. G. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, te Ruinen.

Tot voorzitter der commissie is benoemd: W. A. baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE, te Voorst; tot penningmeester: S. D. WIJCKERHELD BISDOM, te Arnhem; tot secretarissen: jhr. mr. D. R. GEVERS DEYNOOT, te Rotterdam; W. J. WOLTERBEEK, te 's Gravenhage; dr. J. WTTEWAAL, te Voorst.

— Door het bestuur der afdeeling *'s Gravenhage* van de vereeniging ter bevordering van fabrijk- en handwerknijverheid in Nederland, is bij circulaire bekend gemaakt, dat door die afdeeling het plan ontworpen is, waarnaar overeenkomstig de plaatselijke behoeften, eene industrie-school te 's Gravenhage zou kunnen worden tot stand gebragt. Zij heeft mitsdien een ieder, die haar in dat plan zou willen ondersteunen, uitgenoodigd daartoe geldelijke bijdragen af te zonderen, opdat ook hier eene dier instellingen zal verrijzen, *waarvan de toekomst der nijvere klasse afhangt, zonder welke ons vaderland zijnen rang onder de industriële Staten niet kan hernemen en hoe langer hoe meer moet achteruitgaan.*

— Bij koninklijk besluit van den 18den Jan. j.l. wordt een besluit van den gemeenteraad van Spijk vernietigd, waarbij was verklaard, dat de jaarwedden van den burgemeester en secretaris der gemeente tot het bedrag, waarop die bij besluit van gedep. staten van Zuid-Holland van den 31sten Maart 1852, no. 27, nadat de raad is gehoord, zijn vastgesteld en bij koninklijk besluit van den 29sten Julij l.l., no. 92, zijn goedgekeurd, niet zullen worden uitbetaald van den 29sten Julij l.l. af en vervolgens. Bij de artt. 73 en 104 der gemeentewet is echter aan den burgemeester en den secretaris het genot toegekend van de jaarwedde die door gedep. staten, nadat de raad is gehoord, onder koninklijke goedkeuring wordt vastgesteld; deze jaarwedden moeten, volgens art. 205 *a* der gemeentewet, als eene voor de gemeente verpligte uitgave, op de begrooting worden gebragt en de gemeenteraad kan zich hieraan niet onttrekken; derhalve is het besluit van den gemeenteraad van Spijk in strijd met de wet.

TEHERAN, 1 Jan. (Per *Dromedaris*.) De zaken van het Oosten houden tegenwoordig aller aandacht bezig; Rusland en Turkije zijn aan de orde van den dag; het oude Europa vult zijne dagbladen met de strijdkrachten beider partijen; het trotsche Brittanje, het wufte Frankrijk sidderen voor het evenwigt, voor den Noordschen kolossus, een spook dat zij in Ruslands sneeuwvlakten zien verrijzen.

Wat beweegt den Czaar zijne legerbenden, gelijk stroomende lava, langs alle oevers der Zwarte zee, uit zijne ijsvelden naar de vruchtbare streken van het gezegende Zuiden te wenden? Het protectoraat over de Christenen in de Turksche landen, dekt de eigenlijke, voor allen nog onbekende oorzaak. Geen GORTCHAKOFF, geen MENSCH- of MENCHIKOFF weet er iets van; geen REDCLIFF geen PALMERSTON heeft het kunnen raden, maar dit berigt zal den sluijer ligten en ik haast mij het U toe te zenden, gij kunt er alle andere bladen den loef meê afsteken, en de wereld zal verbaasd staan te kijken. Niemand zal het willen gelooven en gij selve niet, gij zult er met den diepen afkeer der tegenwoordige Journalistiek voor valsche berigten, voorzigtig bijvoegen — *dit berigt vereischt allezins nadere bevestiging.* RED.; — de tijd zal echter leeren of ik uit eene goede bron geput heb.

Hoe ik in het bezit dezer gewigtige tijding gekomen ben, mag ik niet berigten, maar de Schach van Perzië is in het geheim, en de Schach heeft vele vrouwen. Hij is bondgenoot van den Czaar en belanghebbende in de onderneming. Beide, Czaar en Schach, zijn geduchte consumenten van de Revalenta Arabica, en willen niet langer cijnsbaar zijn aan de beroemde firma BARRY *du* BARRY & C°.; zij hebben een verbond gesloten om met gezamenlijke strijdkrachten GELUKKIG ARABIË te veroveren, om zoo in het bezit van DU BARRY's kostbare plantagiën te komen. Men is hier in Teheran vol moed op den goeden uitslag, maar de Engelsche partij dekt er anders over, en meent dat de Turken niet te verachten zijn, dat de Engelschen en Franschen krachtige hulp zullen verleenen, dat Irak en Dschesira goede bolwerken en de dappere zonen der woestijn standvastige eerlijke vrijheidsvrienden zijn, dat wij dus vooreerst nog niet bevreesd behoeven te wezen dat de twee Potentaten de Revalenta alleen opeten zullen.

Gewigtige gebeurtenissen staan voor de deur, ik zal U *au courant* houden en zorgen dat Gij vroegtijdig van alles onderrigt wordt. (*Amst. Ct.*)

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 30 Januarij 1854.

Vrijdag l.l. werd op het raadhuis door den gecommitteerde van burg. en weth., in het bijzijn van den stedelijken ontvanger, verpacht:

Voor den tijd van één jaar.

1) Het verlaatsgeld van het verlaat te Martenshoek. Drie inschrijvers; voor *f* 11,100, *f* 11,436–85, en de hoogste voor *f* 11,941, zijnde H. J. SWART te Martenshoek en S. SAVENIJE te Veendam.

2. Idem te Zuidbroek. Twee inschrijvers; voor *f* 2215–25 en de hoogste *f* 2655, zijnde A. VAN REES en H. KOOPS, te Zuidbroek.

Voor den tijd van drie jaren.

3) De stads zwijgende tol of boom te Wolde, en het optrekken der klapbrug te Foxhol. Twee inschrijvers; voor *f* 120–50 en *f* 121–75 jaarlijks, zijnde de laatste C. A. BOS en W. H. PADJER, aldaar.

4) De verpachting van het stads contingent of het een vierde der vrachtloonen van het veer van Groningen op Winschoten en op Noordbroek, vice versa, heeft niet plaats gehad.

Ter zelfder tijd en plaats werd heden morgen te 10 uur aanbesteed:

Het onderhoud van de reverberes en lantaarnen, enz., behoorende tot de verlichting der straten en wegen in deze gemeente, voor den tijd van zes maanden. Hierop waren drie inschrijvingsbiljetten van *f* 549–94½, *f* 403 en *f* 389, zijnde dit laatste van P. DE VRIES alhier.

Na afloop hiervan werd bij enkele inschrijving verpacht:

Voor den tijd van 3 jaren:

1) De tol van de stad Groningen op den Mac-Adamweg langs het Schuiten- of Winschoterdiep tusschen Groningen en Martenshoek, staande onder Engelbert.

Ingeschreven voor *f* 1851 en *f* 1920, zijnde het laatste van J. SMITS en J. O. SMIT, aldaar woonachtig.

2) Idem te Foxham, onder Colham, gemeente Slochteren.

Ingeschreven voor *f* 2002, *f* 2261 en *f* 2311, zijnde het hoogste van P. MEWES aldaar en T. G. MEINEMA, te Dorkwert.

Voor den tijd van één jaar:

3) Het brug- of klapgeld van de ophaalbrug over het Damsterdiep te Oosterhoogebrug, gemeente Noorddijk.

Ingeschreven voor *f* 460 en *f* 481–50, zijnde dit laatste van AALTJE HUISMAN, wedw. J. GRASHUIS en J. VELTMAN, beide aldaar woonachtig.

— Door een der leden van heeren Gedeputeerde Staten werd heden middag, in het bijwezen van den hoofdingenieur van den waterstaat, bij enkele inschrijving aanbesteed:

1) Het herstellen en onderhouden van de Huizen van Arrest te *Winschoten* en te *Appingedam*, van de goedkeuring der aanbesteding af tot ultimo December 1855, in twee perceelen.

Op dat te Winschoten waren drie inschrijvers: J. DIK, te Winschoten, voor *f* 990, E. VAN DER VOORT, aldaar, voor *f* 990, en L. N. BOSMA, mede aldaar wonende, voor *f* 767. — Op dat te Appingedam insgelijks drie inschrijvers: K. BOUWER, te Solwert, voor *f* 948, C. KUIECK, te Opwierde, voor *f* 895, en J. L. BOLMEIJER, te Appingedam, voor *f* 489.

2) Het herstellen en onderhouden van de lokalen en meubelen van het provinciaal geregtshof en de arrondissements-regtbank te *Groningen*, van de goedkeuring der aanbesteding af tot ultimo December 1854.

Hierop waren vijf inschrijvers: J. G. VAN WERVEN voor *f* 759, G. RIGA voor *f* 589, J. PORTMAN voor *f* 585, J. FOLKERINGA voor *f* 583 en C. ENTING voor *f* 529 — 90.

3) Het aanleggen van eenen grindweg in het noordoostelijk gedeelte der provincie in de gemeenten *Loppersum*, *'t Zandt*, *Uithuizermeeden*, *Appingedam* en *Bierum*, in drie perceelen, als:

1ste perceel. *Van de Hoogestraat te Loppersum langs de Touwslagersbaan voorbij de plaats van* HOEKSEMA, *door Zeerijp tot de brug te Schatsborg, en van daar* 1881 *ellen verder tot door het dorp 't Zandt, lang te zamen 7227 ellen.*

Een inschrijver: H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 32,800.

2de perceel. *Van de grens der gemeenten Uithuizen en Uithuizermeeden, door het dorp Uithuizermeeden, tot den Ouden Dijk, lang* 2600 *ellen.*

Twee inschrijvers: H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 10859 en T. VAN DIJK, Hz., te Winsum, voor *f* 10359.

3de perceel. *Van den grooten weg der 1ste klasse bij de woning van den Kastelein* WILDEMAN, *te Appingedam, tot in het dorp Holwierda, lang* 4100 *ellen.*

Vier inschrijvers: H. FREEZE, te Delfzijl, voor *f* 18100, H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 17980, E. T. GRASHUIS, te Holwierde, voor *f* 17774, en J. H. ROTTENHUIS, te Delfzijl, voor *f* 17359.

Kunstnieuws.

Eerste Concert der Liedertafel *Gruno*.

Na eene lange, veel te lange pauze in dat opzigt, verheugt het ons weder eens verslag te kunnen geven van eene openlijke bijeenkomst hier ter stede, tot stand gebragt door liefhebbers en gewijd aan de zangkunst. Inderdaad, is het niet vreemd, in zekeren zin althans, dat bij de opgewektheid, die sinds vele jaren reeds in schier alle deelen onzes lands bestaat, om liedertafels op te rigten en daaraan ijverig deel te nemen, het *hier* zoo vele moeite kost dátzelfde te kunnen doen? Of heeft daarvan welligt nog iets anders de schuld, dan de soort van isolement, waarin wij hier in 't Noorden in zoo menig opzigt verkeeren? Hoe dit zij, wij zijn thans in de gelegenheid geweest een eerste openlijk concert van de nieuw opgerigte liedertafel *Gruno* bij te wonen, en verklaren gaarne, dát met veel genoegen te hebben gedaan, even als zeker het grootste gedeelte van het aanzienlijke en talrijke publiek, dat aan deze eerste openlijke proeve der liedertafel heeft deelgenomen.

Zonder hier in eene beoordeeling te treden van de voorgedragene stukken, iets, dat ons minder gepast voorkomt, — achten wij te kunnen volstaan met de verzekering, dat het ook onze volkomene overtuiging is, dat, wanneer de liedertafel voortgaat op de degelijke wijze, waarop zij begonnen is, het niet kan missen, of zij gaat eene schoone toekomst te gemoet, en zal zij — moge dat spoedig gebeuren! — met glans kunnen medestrijden met de andere liedertafels van ons vaderland, op het veld der kunst en der eere!

Gottheil's Natuur- en Kunstvoorstellingen.

Wij kunnen allen, die niet juist weten, van *welken* aard de voorstellingen zijn, door den heer GOTTHEIL te geven, verzekeren, dat die optisch-physische voorstellingen allezins mogen aanspraak maken op den naam van leerzaam en aangenaam, en dat de wijze, waarop de heer GOTTHEIL zich, bij het verklaren der voor te stellen zaken, van zijne taak kwijt, allezins wetenschappelijk en juist is. Voor den meer wetenschappelijk gezinden beschouwer zijn de beide eerste afdeelingen verreweg de belangrijkste; en moeten de beide laatste meer als bijzaak worden beschouwd. De voorstellingen toch uit de sterrewereld en die uit de geschiedenis der voorwereld zijn inderdaad belangrijk en vooral ook leerzaam, zelfs voor hen die geene vreemdelingen zijn in sterrekundige zaken en in de palaeontologie. De dissolving views, alsmede het chromatische kleur- en lijnenspel is evenmin van belang ontbloot, en zal sommigen, minder wetenschappelijk gezinden, welligt nog meer boeijen dan de beide eerste afdeelingen.

In gemoede bevelen wij alzoo gaarne de voorstellingen van den heer GOTTHEIL in de aandacht onzer lezers aan, en wenschen wij, dat vooral ook jongelieden daarvan mogen gebruik maken, voornamelijk ten einde zóó een meer duidelijk inzigt te bekomen in vele hoogstbelangrijke natuurverschijnselen.

(*Ingezonden.*)

Letternieuws.

De slavernij in Suriname, of dezelfde gruwelen der slavernij, die in de » Negerhut" geschetst zijn, bestaan ook in onze West-Indische koloniën, door J. WOLBERS. (Ten voordeele van de emancipatie der slaven.) Te *Amsterdam* bij H. DE HOOGH, 1853.

Om het belang des onderwerps, willen wij deze welgeschreven brochure eenigzins nader doen kennen, om zoo mogelijk door meerdere bekendheid met bestaande daadzaken, het edele doel des schrijvers (predikant te *Heemstede* bij *Haarlem*) bevorderlijk te zijn en leden te winnen voor de: *Nederlandsche maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij*, gevestigd te *'s Hage*, en waarvan het lidmaatschap slechts *f* 2–50 in het jaar kost.

Eerst deelt de S. uit geloofwaardige brieven van bekende en geloofwaardige mannen, die door een langdurig verblijf in de *West-Indiën* (West-Indië) in staat waren uit eigene ondervinding te spreken, eene reeks van gruwelen mede, waarvan velen in de laatst verloopene jaren plaats vonden, zoo wel in het distrikt *Nickerie* als in de oudere kolonie *Suriname* zelve, geschreven door zendelingen, militairen, mariniers en anderen.

Een algemeen overzigt wegens de behandeling der slaven in *Suriname* is te vinden in eene door de hoofdvoorstanders van de zending der Evangelische broeder-gemeente in de kolonie *Suriname*, den heer OTTO TANK, aan de heeren eigenaars van plantaadjen gerigte circulaire, waarin hij slechts meerdere vrijheid tot het geven van onderwijs aan de negers vroeg. In dezen brief komen de volgende uitdrukkingen voor:

» Mijne Heeren! ik zou meenen laakbaar te handelen, wanneer ik mijne overtuiging voor u, gelijk het voor vrije Nederlanders betaamt, niet eerlijk en rondborstig deed kennen. Daarom wil ik ook dit niet terughouden. Terwijl ik *Suriname* reeds kende, heb ik nu ook de meeste slavenlanden in *West-Indië* en *Noord-Amerika* bezocht en naauwkeurig gadegeslagen, met deze uitkomst, dat ik de slaven nergens aan zulk eene slechte behandeling heb onderworpen gezien als in *Suriname*" (en waarlijk, men vindt er bijna geene zwarte- of kleurling-slaven en slavinnen, die niet met diepe groeven van zweep- of tamarindeslagen geteekend zijn).

» Waar ziet men elders de negers naakt en door zweepslagen gewond langs de straten gaan? Zelfs niet bij den arbeid zijn de negerslaven op de Deensche eilanden ongekleed" (thans is ook de slavernij op die eilanden afgeschaft), — » en wáár, dan bij ons, moet de negerslaaf straf ondergaan, alleen omdat hij eene klagt heeft ingediend? wáár worden zij zoo *onmenschelijk* gestraft als bij *ons*?"

Van een' door den heer W. medegedeelden brief, door iemand die thans tijdelijk in de *Nickerie* is, aan zijn' broeder in Nederland gerigt, nemen wij slechts dit over:

» De menschen, die den slaaf het Christendom brengen, die hem willen leeren zijne goden te verlaten voor den liefderijken Vader; die menschen, welke den slaaf eene godsdienst prediken wier hoogste bestanddeel de hoogste liefde is, die menschen beginnen met den broeder, dien zij willen bekeeren, als een wild dier te ketenen, als een handelsartikel hem te verkoopen, ten bloede toe hem te geeselen, zijne vrouw en dochters te onteeren. En als dát alles heeft plaats gehad, verwondert men zich over de weinige sympathie des zwarten voor eene godsdienst, wier belijders zulke gruwelen plegen!"

Uit een adres aan Z. M. den Koning, vindt men in den *Nederlander*, 1853, no. 790, het volgende medegedeeld:

» Een enkel voorbeeld slechts, *Sire!* van hetgeen volgens geloofwaardige getuigenis niet lang geleden in het aan Uwe Majesteit en *Nederland* door God toevertrouwd *Suriname* voorviel.

» Eene plantaadje werd door de welwillendheid der directie opengesteld voor de prediking van het Evangelie. De eerste heilrijke vruchten vertoonden zich reeds. Orde, tucht, huwelijkstrouw, matigheid, zedelijkheid beginnen te heerschen. Maar ach! de plantaadje geraakte onder ander beheer, de prediking werd verboden, de slaven werden gedrongen tot dronkenschap en schrikkelijke zonden, en spoedig had de satan het zaad weggenomen dat in hunne harten gezaaid was." (Zie onder anderen ook: *de Vereeniging: Christelijke Stemmen*, in het nommer van Maart 1853, blz. 595 en 596.)

» Eene jeugdige slavin, naar men meent vrucht van het overspel haars meesters, werd bekend gemaakt met de genade Gods in Christus. Tot ontucht aangezet door dienzelfden meester en diens zoon, weigerde zij volstandig. Er moest wraak geoefend worden. Geeseling is volgens de milde verordeningen in *de West* het onvermijdelijk gevolg, wanneer de slaaf de hand tegen zijnen blanken meester opheft. Hiertoe wist men het meisje te tergen, het onschuldig slagtoffer werd dan ook gegeeseld. En in het midden der smarten hoorde men haar uitroepen: » Heere Jezus! mijn ligchaam moge mijn' meester toebehooren, mijne ziel behoort U toe, en Gij wilt niet dat die zondigt door toestemmen in ontucht met mijnen vader en broeder. Heere! Gij hebt voor mijne zonden oneindig meer geleden dan ik ooit doen kan uit gehoorzaamheid aan Uw gebod. Daarom, Heere Jezus! Uw wille geschiede, behoud maar mijne ziel!" "

In een brief door ds. W. zelven ontvangen (zie bl. 9 der brochure) kwam voor:

» Eenige slaven en slavinnen eener plantaadje aan de *Nickerie* wilden zich gaan beklagen bij den beambte" (*Landdrost*, de hoofdman van het distrikt) » wel wetende dat zij geene vergunning zouden ontvangen om zich te verwijderen, verlieten zij hunne hutten in stilte, en begaven zich naar den Droski. Deze in plaats van zich in persoon tot den directeur (der plantaadje) te vervoegen om op de plaats zelve en bij onpartijdigen naar de waarheid onderzoek te doen, *schrijft* aan hem en ontvangt, zoo als zich denken laat, tot antwoord, dat de geheele aanklagt leugen is, op die getuigenis gaat de beambte af en zonder morele overtuiging van de schuld der arme negers, geeft hij ze allen, vrouwen zoo wel als mannen, ter strafoefening over aan een burgerlijk officier; deze laat hen de beenen kruiselings over elkander en de armen uitgestrekt. Op een paar dwars over elkander geplaatste balken vastgebonden, voorover op den grond leggen en beveelt daarop aan twee mannen, de — men mag zeggen bloedige geeseling te beginnen." De beschrijving, welke die heer er mij van gaf, zegt de heer W, was ontzettend, en de herinnering en van vervulde hem nog met de levendigste verontwaardiging. Elke slag nam een stukje van het vleesch weg, en — het aantal slagen klom tot bij de 200. — Hij was er ooggetuige van, maar kon het er niet bij uithouden" enz. — De slaven mogen zich nimmer over mishandeling beklagen, en geene slaven worden als getuigen toegelaten! — Een ander door den S. aangehaald voorbeeld van wreedheid in strafoefening over het wegnemen eener vracht, luidt aldus:

» Een jongen had een zuurtak (lees zuurzak) weggenomen. De missie (meesteres) liet hem tot straf in een boom binden, en zoo buiten vernachten, ten prooi aan de ondragelijkste marteling van wege de muskieten. Dat de jongen den volgenden morgen nog leefde, was een wonder."

Nog » *zeer onlangs*," in December 1852, zouden de gruwzaamste onmenschelijkheden zijn gepleegd aan eenen slaaf, *wegens het niet verraden van de zijnen.*

» Gij weet" — (dus lezen wij bl. 11 der brochure) dat er hier (in *Suriname*) van tijd tot tijd nog *boschpatrouilles* plaats hebben, welker doel is, weggeloopen slaven levend of dood in de bosschen te schieten of op te vangen. Krijgt men hen levend in handen, dan is eene vreeselijke geeseling met de zweep of tamarinderoeden (*Spaansche bok* genoemd) welke nog gevoeliger treft, hun loon. Schiet men hen dood, of zoodanig, dat zij aan hunne wonden sterven, dan voert men slechts de regterhand met zich (zoo als ook wij zelve meermalen bij het binnenkomen der jagers van het bataillon no. 27 gezien hebben) ten blijke dat men terugkeerende regt op de op ieder hoofd gestelde premie heeft. Deze hand wordt dan gedurende den togt 's avonds geroosterd of zoogenaamd *gebarbakot* (d. i. gerookt over een vuur van levend hout) om het bederven er van te voorkomen.

» In het begin van December des vorigen jaars (1852) trok er weder zulk eene patrouille het bosch in, onder bevel van een' burger-kapitein, en geleid door een' gids welke zelf een weggeloopen en opgevangen slaaf was. Den eersten dag reeds stiet men op een verlaten kamp en vernielde den volgenden dag een door den gids aangewezen kostgrond, marscheerde daarop verder, totdat de gids verklaarde, in de ongebaande wildernis geen bepaalden weg meer te weten en dus het spoor te hebben verloren, waar zich andere wegloopers bevonden. Oogenblikkelijk kreeg de arme slaaf 50 slagen met woudstokken.

» Den volgenden dag de gids op nieuw moetende verklaren, den weg niet meer te weten, maakte men een vuur aan, en plaatste hem daar boven, op een' kleinen, de hitte ondragelijk makenden afstand, dreigde hem, indien hij niet dadelijk wilde zeggen waar zich de weggeloopene slaven bevonden, hem te zullen ophangen, iets wat dan ook werkelijk plaats had. Men sneed eerst toen het koord los, toen hij er half dood bijhing, en keerde toen naar den kostgrond van den vorigen dag terug, waar men den gids op nieuw 50 slagen gaf. Twee dagen later bond men hem in het bosch op een boom met de handen en voeten onder denzelven vast, na afloop waarvan de 32 slaven, die de patrouille, als lastdragers waren medegegeven, werden gelast ieder op hunne beurt 5 à 6 stokslagen aan hunnen kameraad te geven, hebbende tijdens deze wreede afstraffing de burger-kapitein en burger-adjudant zich met ontblooten degen en ponjaard aan weerszijden van het slagtoffer geplaatst, ten einde hem bij iedere zijwaartsche beweging eene wonde door de punten dier wapens toe te brengen, iets hetwelk dan ook onderscheidene malen geschiedde. Des avonds, op den kostgrond zittende, vermaakte men zich, met brandend lak en sigarenasch op het ligchaam van den reeds zoo zeer mishandelden gids te werpen, en sommige der soldaten hebben den armen slaaf op nog laaghartiger wijze mishandeld."

Wij veroorloven ons niet om meerdere gruwelen uit het boekske van den weleerw W. af te schrijven; voor 30 centen toch kan men het zich aanschaffen.

Men zal het echter betwijfelen of den gemartelden gids niet werkelijk de plaats der schuilernegers onbekend was, doch een neger eenmaal gezegd hebbende: *mi no sabi* (ik weet het niet), blijft het *mi no sabi* tot in den dood

Aan zoodanigen staat van zaken in onze koloniën, kan alleen een einde komen door *emancipatie.*

Dat de invrijheidstelling der slaven in de Engelsche, Fransche, Deensche en andere bezittingen, alsmede in het voormalige Spaansch Amerika, Grenada, Ecuador enz. gunstige uitkomsten heeft opgeleverd, blijkt uit onderscheidene authentieke verslagen, statistieke tabellen en rapporten, waarvan wij echter hier geene uittreksels kunnen mededeelen.

Wij wenschen intusschen dat het boekske van den weleerw. W. vele lezers moge vinden, en inzonderheid dat het gunstig medewerken moge om de Natie op te wekken om de Nederlandsche regering in hare eervolle pogingen krachtdadig te ondersteunen, opdat in al onze koloniën eene spoedige en geheele opheffing van den mensch onteerende slavernij met alle daaraan verbondene gruwelen, moge plaats hebben.

21 Januarij 54 M. D. T.

Kerknieuws.

'S GRAVENHAGE, 26 Jan. Door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, is, ter vervulling van de vacature, door het verleende emeritaat aan ds *Timmers Verhoeven*, geformeerd het volgende negental: Ds. *Uden Masman*, te Meppel; *Schuring*, te Ruurlo; *Oort*, te Alkmaar; *Kits van Heiningen*, te Oudewater; *Blaauw*, te Rotterdam; *Sluiter*, te Dordrecht; *Zaalberg*, te Deventer; *Stricker*, te Dordrecht; *Vinke*, te Leeuwarden.

GASSELTERNIJEVEEN, 26 Jan. Alhier is uit het vroeger gemelde twaalftal predikanten en kandidaten het volgende zestal geformeerd: *Cramer van Baumgarten*, *Boekhoudt*, *Hemmes*, *Hesse*, *Poelman* en *Schaaff*.

SNEEK, 27 Jan. De bij de Herv. gemeente alhier beroepen leeraar, ds. *H. Oolgaardt*, te Zwartsluis, heeft dat beroep aangenomen.

— Te Bergum (Friesland) is tot predikant beroepen de heer *T. Folmer*, kandidaat aan de hoogeschool alhier.

— Ds. *A. van Griethuizen*, te Gaast c. a., heeft voor het beroep naar Hijlaard bedankt.

— Bij de Chr. Afgesch. gemeente van Ezinge is beroepen de proponent *Balhuizen*, te Groningen.

— Ds. *Nyenhuis*, te Westerbork, heeft voor het beroep der Chr. Afgesch. gemeente te Dalfsen bedankt.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.